

# ZAHTJEVI NA SEKTOR GRADITELJSTVA U UVJETIMA KLIMATSKIH PROMJENA



Tatjana Uzelac, dipl.ing.građ.

Rijeka, 15.10.2024.

STARUM

---

01 UVOD

---

02 NBS SUSTAVI I KLIMATSKE PROMJENE

---

03 KRUŽNO GOSPODARSTVO

---

04 PRIMJERI IZ PRAKSE

---

05 ZELENA INFRASTRUKTURA I SZUO

---

06 ZAKLJUČAK

UVOD

01

Razvojni smjer koji doprinosi stvaranju otpornih gradova je Zeleni grad. Istiće se potreba da gradovi koriste rješenja temeljena na prirodi (NBS – Nature Based Solutions) koja će omogućiti razvoj visokokvalitetne zelene i plave infrastrukture koja može odgovoriti, između ostalog, izazovima stvaranja toplinskih otoka i ekstremnih padalina u urbanim područjima. Razvojem zelene i plave infrastrukture stvaramo preduvjete za zdravi okoliš koji doprinosi smanjenju klimatskih promjena te očuvanju bioraznolikosti u urbanim sredinama. U Republici Hrvatskoj prvi takvi sustavi primjenjeni su u gradu Puli i gradu Rovinju, a nakon 10 godina primjene takovih sustava vidljive su značajne promjene u zaštiti od poplava, ekonomskoj isplativosti, socijalnoj prihvatljivosti te utjecajima na okoliš i prilagodbu klimatskim promjenama, posebno vidljivim u smanjenju emisije CO<sub>2</sub>. Gradnja zgrada po principima kružne ekonomije te NBS sustavi osnova su smanjenja otpada i prilagodbe klimatskim promjenama.

Europska komisija definira rješenja utemeljena na prirodi kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, a koja su isplativa, istovremeno pružaju ekološke, socijalne i ekonomiske dobrobiti i pomažu u jačanju otpornosti. Takva rješenja donose više prirode i raznolikiju prirodu i prirodna obilježja i procese u gradove, krajolike i morske pejzaže, putem lokalno prilagođenih, učinkovitih i sistemskih intervencija.“

## NBS SUSTAVI I KLIMATSKE PROMJENE

02

Pojam NBS obuhvaća:

- zelena infrastruktura (Green infrastructure, GI)
- plava infrastruktura (Blue infrastructure, BI)
- prilagodba temeljena na ekosustavu (Ecosystem-based adaptation, EBA)
- upravljanje temeljeno na ekosustavu (eng. Ecosystem based management, EBM)
- smanjenje rizika od katastrofe temeljeno na ekosustavu (Ecosystem-based disaster risk reduction, ECO DRR)
- prirodna rješenja za klimatske promjene (Natural climate solutions, NCS)
- ekološko inženjerstvo (Ecological engineering, EE)
- integralna odvodnja (Sustainable urban drainage systems, SuDS)
- usluge ekosustava (Ecosystem services, ESS)
- prirodni kapital (Natural Capital, NC) itd.

NBS se mogu kombinirati i sa sivom infrastrukturom (Gray infrastructure) i činiti hibridna rješenja.

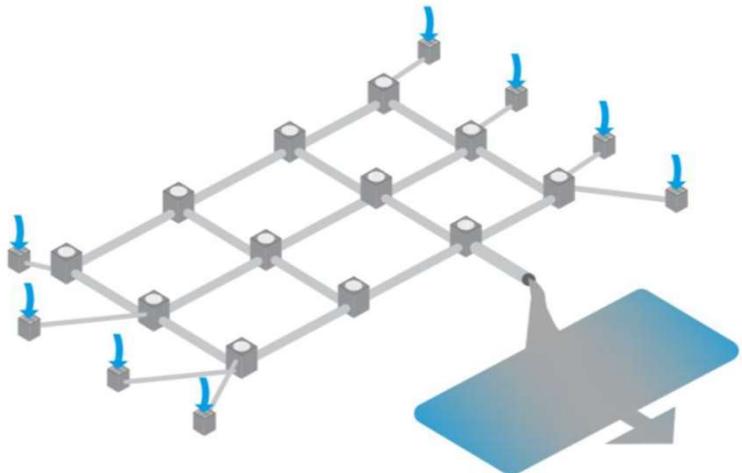
## Četiri osnovne koristi NBS u prilagodbi klimatskim promjenama:

- 1. Socio-kulturalna uključenost**
- 2. Ljudsko zdravlje i dobrobit**
- 3. Ekološka obnova**
- 4. Ekonomski koristi i koristi na tržištu rada**

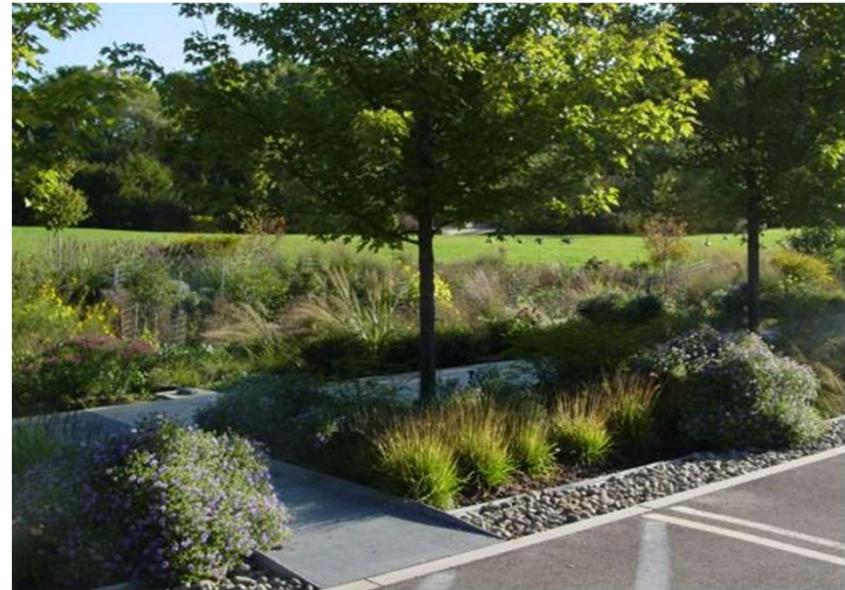
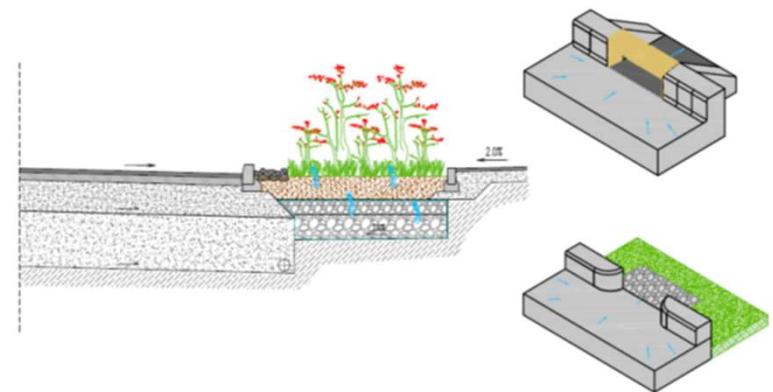
Negativni učinci vezani uz razvoj urbanih toplinskih otoka predstavljaju jedan od najznačajnijih ekoloških problema u gradovima jer su povezani s višestrukim negativnim posljedicama, kao što je prekomjerno zagrijavanje podlage, nepovoljni klimatski uvjeti kojima su izloženi građani, povećan zdravstveni rizik zbog visokih temperatura, povećane potrebe za vodom, te povećana potrošnja energije.

Tradicionalno se efekti toplinskih otoka unutar urbane strukture smanjuju primjenom rješenja utemeljenih na prirodi:  
sadnjom drvoreda,  
uvodenjem zelenih površina i elemenata vode,  
planiranjem strujanja zraka kroz urbanu strukturu.

## Klasični sustavi odvodnje



## NBS sustavi odvodnje



## **BIOPHYSICAL IMPACT URBAN**

ECOSYSTEM SERVICES URBAN		ECOSYSTEM SERVICES													
		ES1	ES2	ES3	ES4	ES5	ES6	ES7	ES8	ES9	ES10	ES11	ES12	ES13	ES14
		Provisioning			Regulatory and maintenance						Cultural		Abiotic		
		Water Storage	Fish Stocks and Recruiting	Natural Biomass Production	Biodiversity Preservation	Climate Change Adaptation and Mitigation	Groundwater/Aquifer Recharge	Flood Risk Reduction	Erosion/Sediment Control	Filtration of Pollutants	Recreational Opportunities	Aesthetic/Cultural Value	Navigation	Geological Resources	Energy Production
U1	Green roofs														
U2	Rainwater harvesting	High													
U3	Permeable paving	Medium													
U4	Swales	Low													
U5	Channels and rills	None													
U6	Filter strips	Negative													
U7	Soakways							High	High						
U8	Infiltration trenches							High	High						
U9	Rain gardens							High	High						
U10	Detention basins							Medium	High						
U11	Retention ponds				High	High		Medium	High						
U12	Infiltration basins				High	High	High	High	High						



# KRUŽNO GOSPODARSTVO

03

## „OTPAD JE GREŠKA U DIZAJNU”



URBANI CILJEVI	STRATEGIJE	PRIMJERI INICIJATVE	URBANI CILJEVI	STRATEGIJE	PRIMJERI INICIJATIVE	
INFRASTRUKTURA	Lokalna proizvodnja hrane, proizvodnja energije, obnova i učinkovitost, učinkovita infrastrukutra, "zelena konstrukcija" i materijali, očuvanje i ponovna uporaba vode, pametni IT, "zelena" mobilnost	Urbana poljoprivreda, akvaponika, održiva proizvodnja hrane, energetski učinkovite obnove, LED rasvjeta, obnova topline iz kanalizacijske mreže, proizvodnja bioplina, obnovljive energije, daljinsko grijanje i hlađenje, skupljanje otpada od vrata do vrata, odvojeno prikupljanje otpada, postrojenja za obradu otpada, ponovna uporaba i recikliranje, zelena arhitektura, eko dizajn Skupljanje otpada od vrata do vrata, odvojeno prikupljanje (npr. e-otpad, glomazni, opasni otpad), postrojenja za obradu otpada, ponovna uporaba voda, kišnice i morske vode, spajanje komunikacijske infrastrukture, električki pristup uslugama, multimodalan promtna infrastruktura, vozila niske emisije itd.	DRUŠTVENA POTROŠNJA		Popravak proizvoda i ponovna uporba (otpada), upravljanje otpadom od hrane, inicijativa "dijeljenja", smanjenje jednokratnih proizvoda	Tržnice rabljene robe, popravak kućanskih uređaja i elektronike, ponovno korištenje otpada od hrane, dijeljenje hrane, smanjenje i prevencija otpada od hrane, kućno kompostiranje, dijeljenje bivikala i automobila, sprječavanje ili zabrana neželjene pošte i reklama, ambalaže za otpad, vrećica za jednokratnu upotrebu, šalica za kavu, boce za vodu

URBANI CILJEVI	STRATEGIJE	PRIMJERI INICIJATIVE
INDUSTRIJE I PODUZEĆA	Industrijska "simbioza" Korištenje recikliranih materijala	Industrijske razmjene Proizvodnja novih materijala recikliranjem, zatvoreni proizvodni sustavi
	Ponovna proizvodnja	Uredski namještaj, motori za vozila
	Načela ekološkog dizajna proizvoda/princip "od kolijevke do kolijevke"	Modularni dizajn, produženje trajnosti proizvoda
	Povrat materijala, hranjivih tvari i energije	Toplina iz industrijskih procesa, fosfor iz otpada i urina, rijetki zemni elementi iz e-otpada
	Nadograđene tehnologije	Poboljšan proizvodni sustav, povećana učinkovitost
	Ponovno korištenje otpada/proizvoda i kaskadiranje	Ponovna uporaba materijala, mogućnosti kaskada otpada
	Zelena nabava	Pružanje održive prehrane i zaliha u školama, uredima, industriji...

URBANI CILJEVI	STRATEGIJE	PRIMJERI INICIJATIVE
URBANO PLANIRANJE	Zauzimanje zemljišta i zoniranje	Obnova i zaštita okoliša, industrijsko preseljenje, izbjegavanje zauzimanja poljoprivrednog zemljišta, povećanje pješačkih površina
	Održivo planiranje	Redizajn susjedstva, klimatski prihvatljive četvrti



1. Izbor materijala  
*Material selection*  
- Life Cycle Assessment (LCA)  
- Material Flow Analysis (MFA)
2. Smanjiti otpad  
*Reduce waste*  
- Prefabrication  
- Building Information Modeling (BIM)
3. Energetska učinkovitost  
*Energy efficiency*  
- EnergyPlus
4. Upravljanje vodama  
*Water management*  
- NBS Nature-Based Solutions
5. Promovirati zajedničku mobilnost  
*Promote shared mobility*  
- GIS Geographic Information System
6. Održavanje i popravak  
*Maintenance and repair*  
- Building Automation Systems (BAS)  
- Internet of Things (IoT)
7. Kružna nabava  
*Circular procurement*  
- Ellen MacArthur's procurement guidelines
8. Suradnički pristup  
*Collaborative approach*  
*Policymaking*
9. Razmatranja o kraju životnog vijeka  
*End-of-life considerations*  
- Cradle to Cradle Certified Product Standard
10. Praćenje i evaluacija  
*Monitoring and evaluation*  
- KPI Key Performance Indicator

PRIMJERI IZ PRAKSE

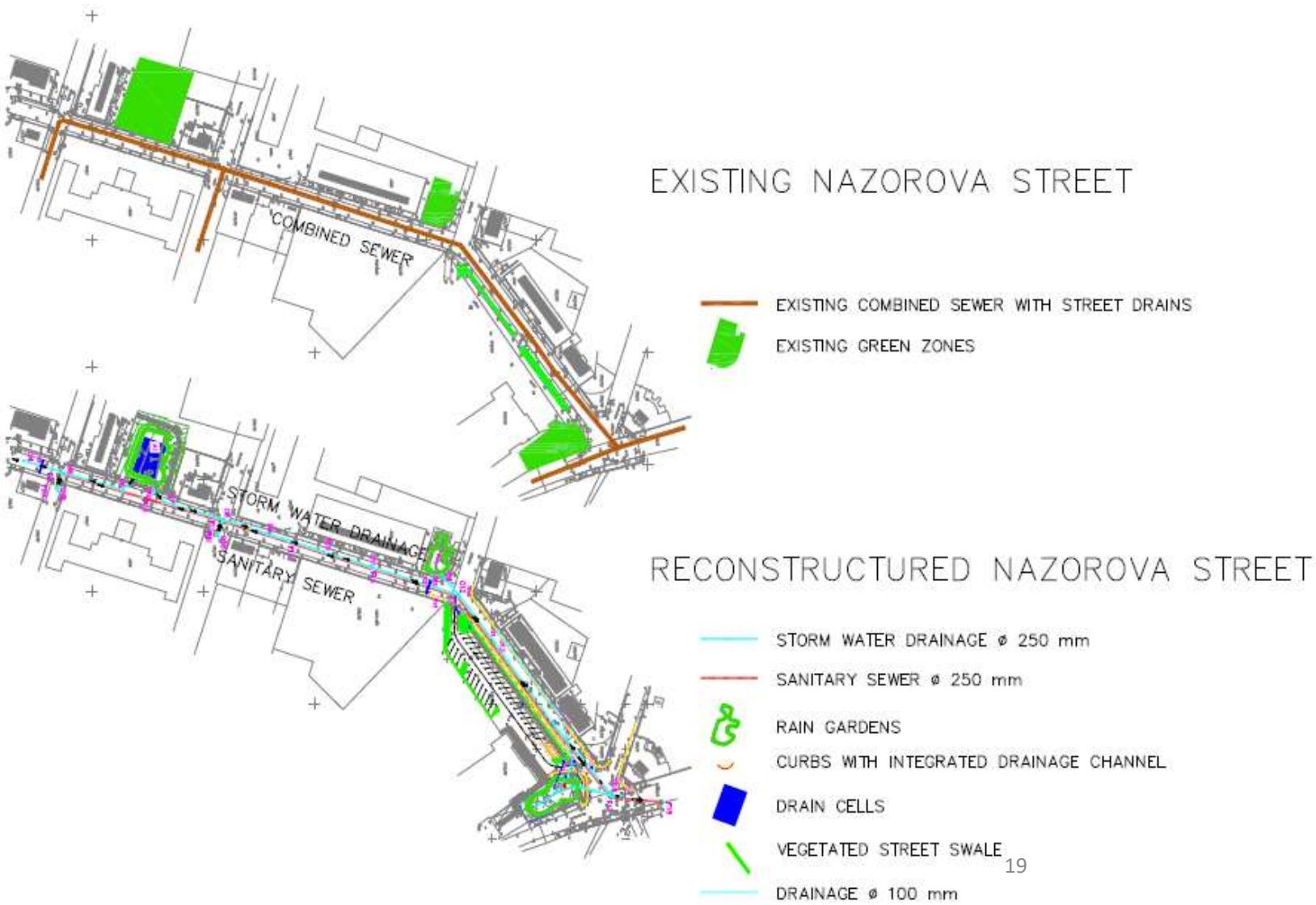
04

## Nazorova ulica – Pula

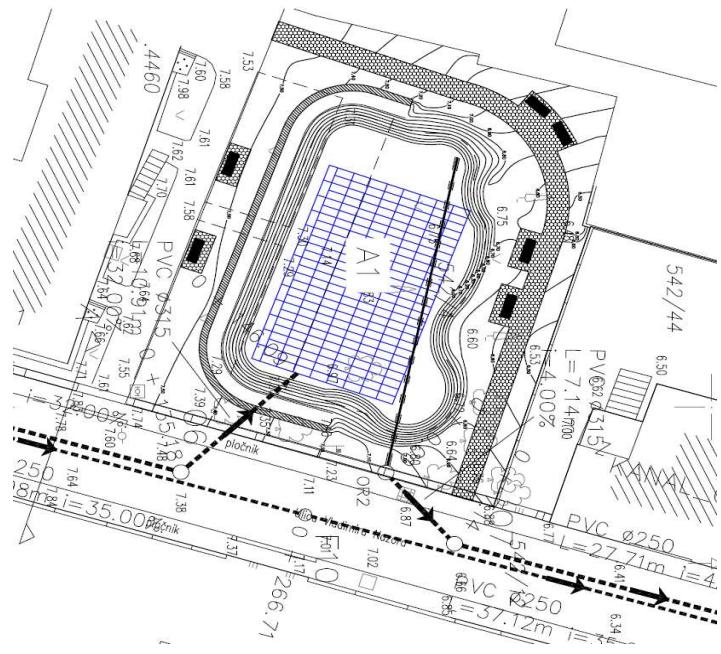
Rekonstrukcija ulice i mješovitog sustava odvodnje 2007. – 2009. godina



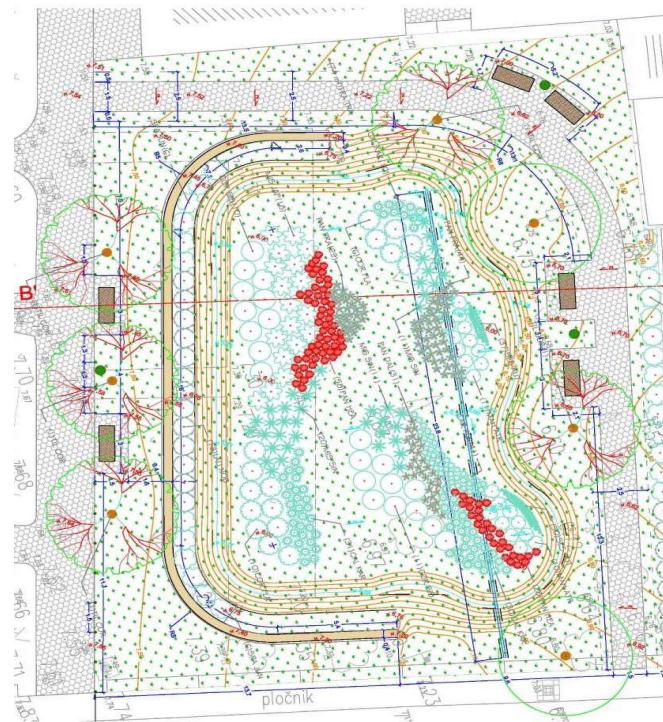
## Nazorova ulica, Pula



# Nazorova ulica, Pula REKONSTRUKCIJA, KIŠNI VRT A1



Gradjevinski radovi



Krajobraz

## Nazorova ulica - Pula

poslije 6 mjeseci ( suradnja građevinara i krajobrzanih arhitekata)



## Nazorova ulica, Pula

nakon 6 mjeseci



Infiltracijski jarak nakon implementacije

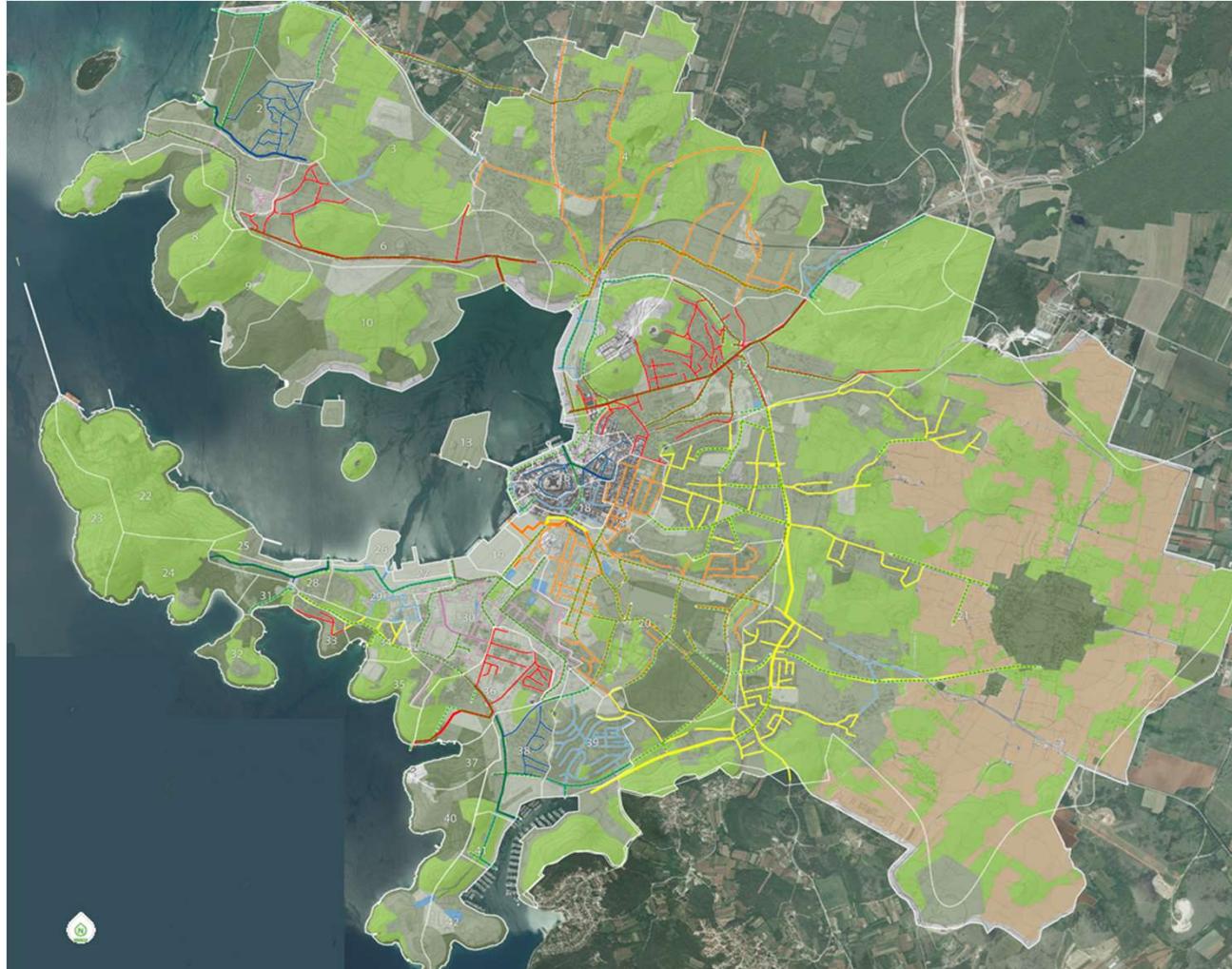
## **Nazorova ulica – 21.06.2018.- kišni vrt A3**



## Nazorova ulica – 21.06.2018.- kišni vrt A2



## IDEJNI KONCEPT ODVODNJE GRADA PULE



Ova idejna karta sustava odvodnje u Puli, izrađena je primjenom višekriterijske analize s integralnim pristupom i superponiranjem svih rezultata. Karta prikazuje idejno rješenje sustava odvodnje grada Pule s potencijalnim zelenim površinama u svrhu odvodnje i pročišćavanja kroz glavnu i sekundarnu odvodnu mrežu oborinskih voda. Svaki sliv oborinske kanalizacije označena je različitom bojom. Glavni kolektori su podebljani. Na karti su prikazana i najproblematičnija područja (siva boja) gdje će osim krajobrazno-urbanističkih rješenja koja podrazumijevaju samo podjelu sustava, trebati poduzeti i druge mjere zaštite od plavljenja grada.

## GRADSKA OBILAZNICA, PULA



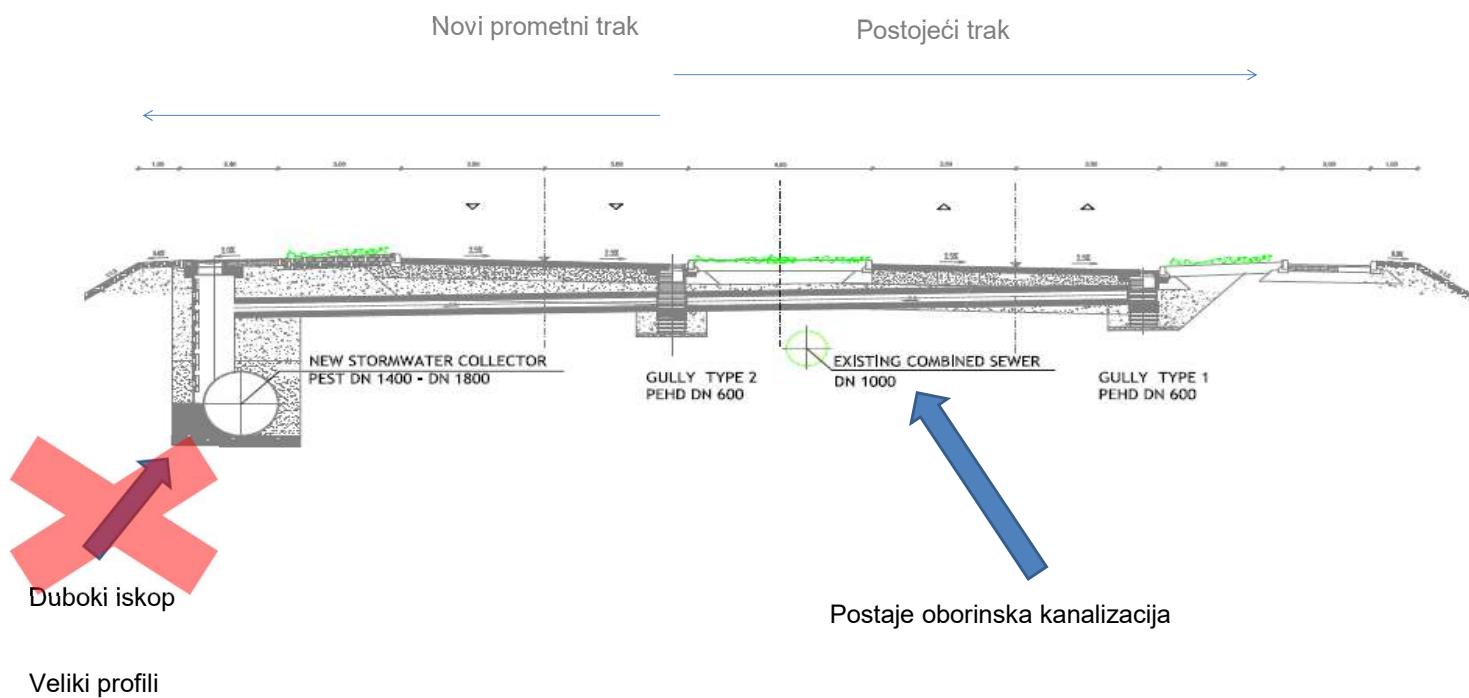
## **GRADSKA OBILAZNICA, PULA**



## GRADSKA OBILAZNICA, PULA



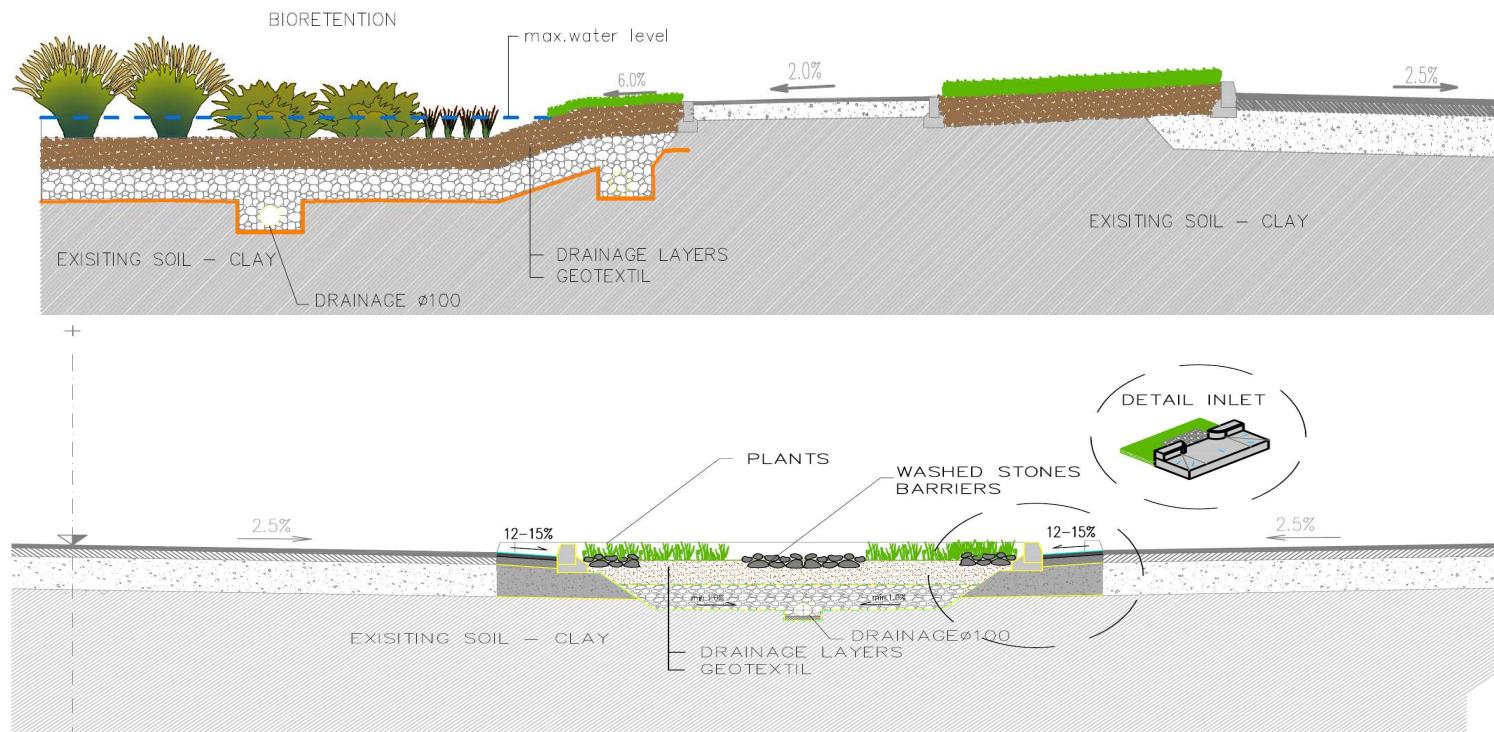
## GRADSKA OBILAZNICA, PULA



Konvencionalni pristup: "As soon as possible"

## GRADSKA OBILAZNICA, PULA

Integralni NBS pristup: "Slow the flow"



Integralni pristup: "Riješiti problem na mjestu nastajanja"

## **GRADSKA OBILAZNICA, PULA**



## GRADSKA OBILAZNICA, PULA



## Gradska obilaznica - Pula, kišni vrtovi, 11.2019.



Pročišćavanje

Retencija - detencija

Kišni vrtovi – infiltracijski jarnici

# Trg kralja Tomislava – Pula

prije rekonstrukcije

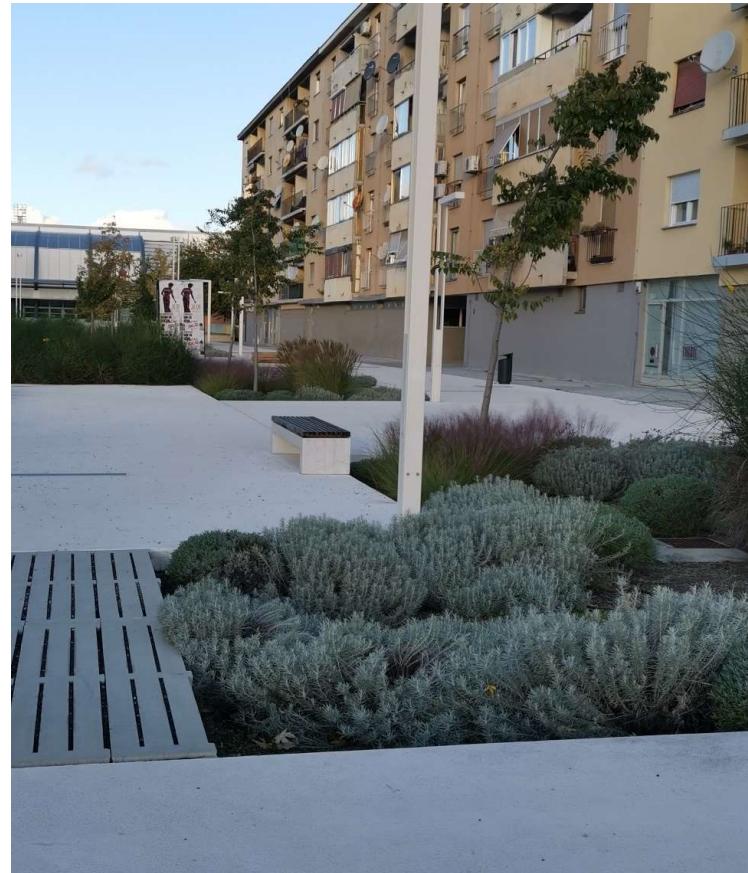


# Trg kralja Tomislava – Pula

Kišni vrtovi – planirano, projekt BF Studio i Starum



## Trg kralja Tomislava– Pula, izgradnja



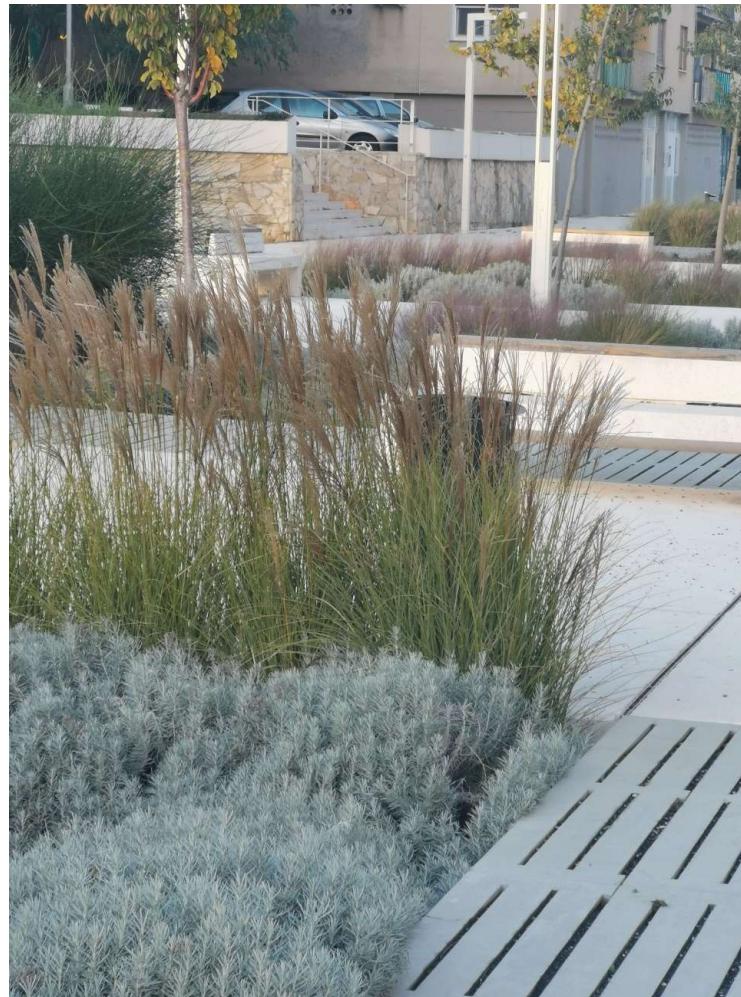
## Trg kralja Tomislava– Pula,izgrađeno



Trg kralja Tomislava – Pula, izgrađeno



## Trg kralja Tomislava– Pula,izgrađeno



## Pula City Mall – kišni vrtovi



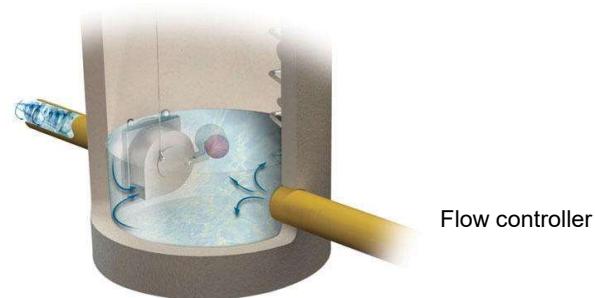
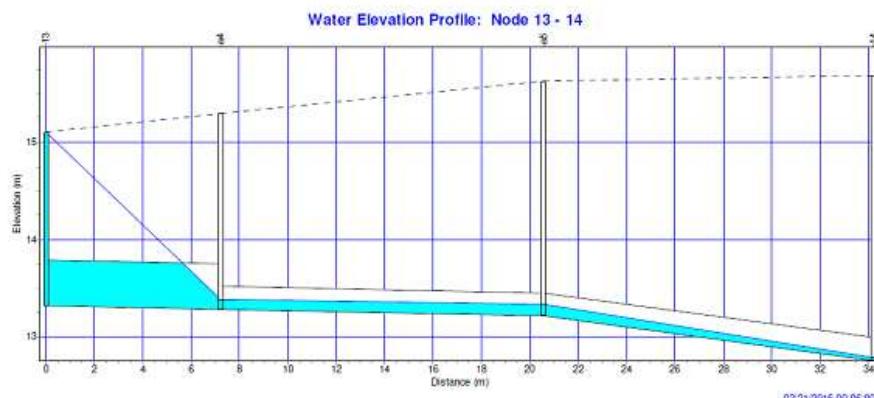
# Pula City Mall – kišni vrtovi

Kišni vrtovi – zaštita od poplava i zaštita gradske mješovite kanalizacije od preljevanja



# Pula City Mall – kišni vrtovi

Kišni vrtovi – zaštita od poplava i zaštita gradske mješovite kanalizacije od preljevanja



Mehanički regulator protoka - priključak na gradsku kanalizaciju u glavnom oknu.

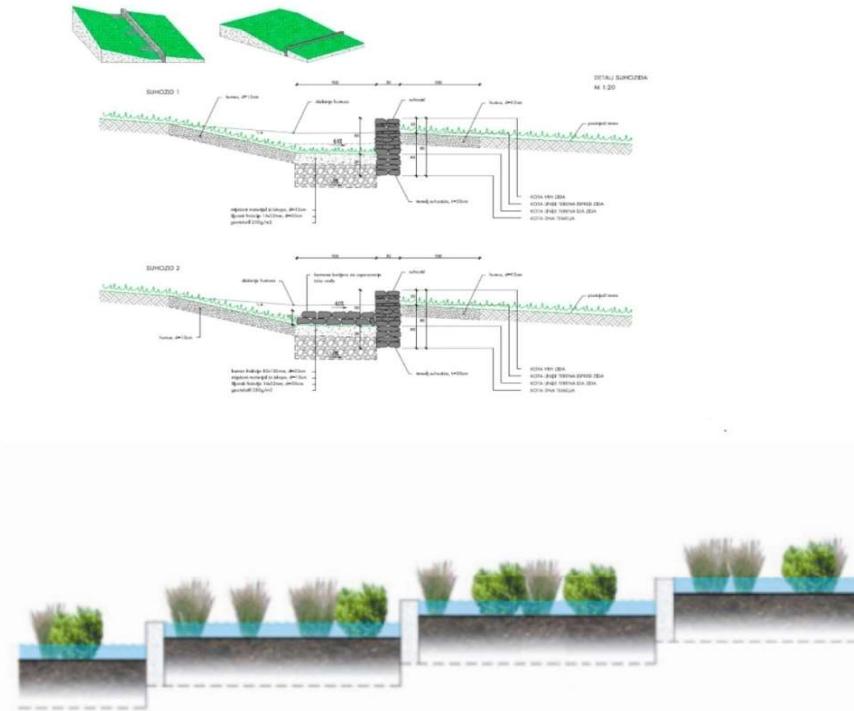
Tijekom jake kiše aktivira se regulator protoka (radi na principu razlike tlaka između razine vode u gradskoj kanalizaciji i razine vode u oknu).

Nakon prolaska vodnog vala u gradskoj kanalizaciji, voda iz kišnih vrtova i retencije polako se ispušta u gradsku kanalizaciju.



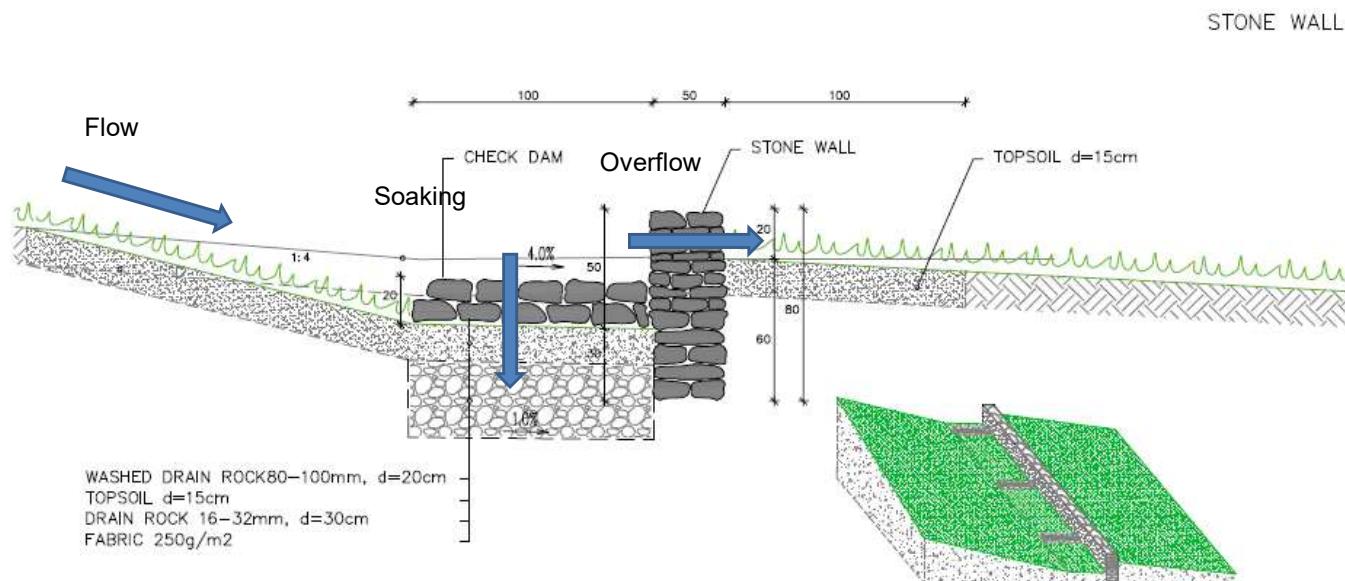
Detentions

## Lošinjska ulica – Pula, zaštita nižih dijelova grada od slivnih voda



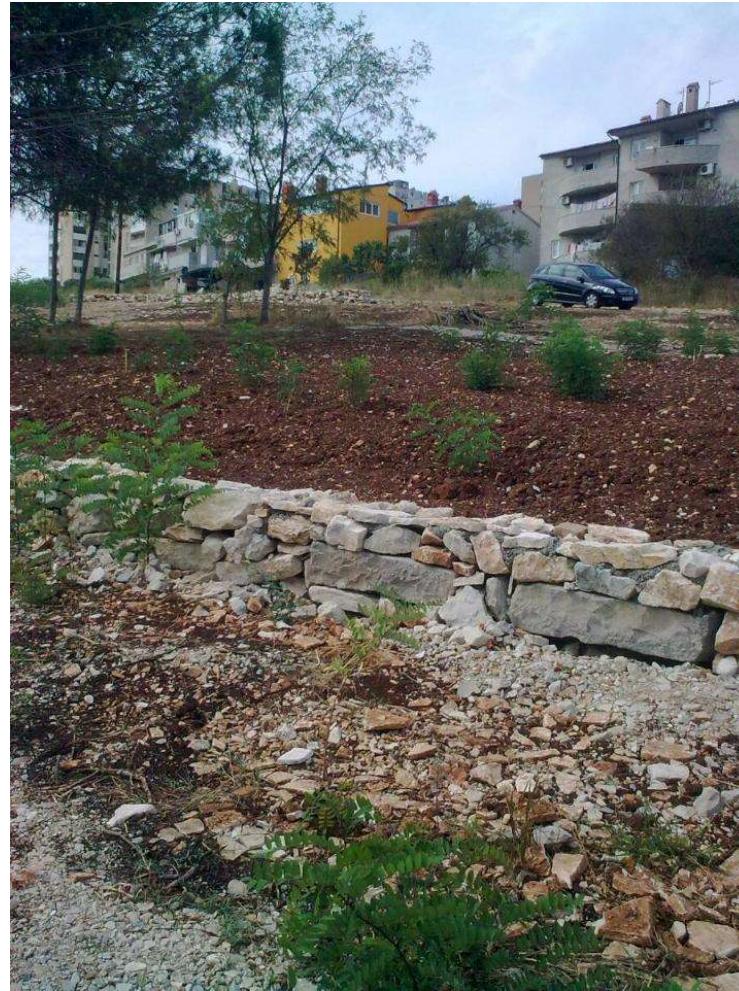
# Lošinjska ulica – Pula

Suhozidi– zaštita nižih dijelova grada od površinskih voda



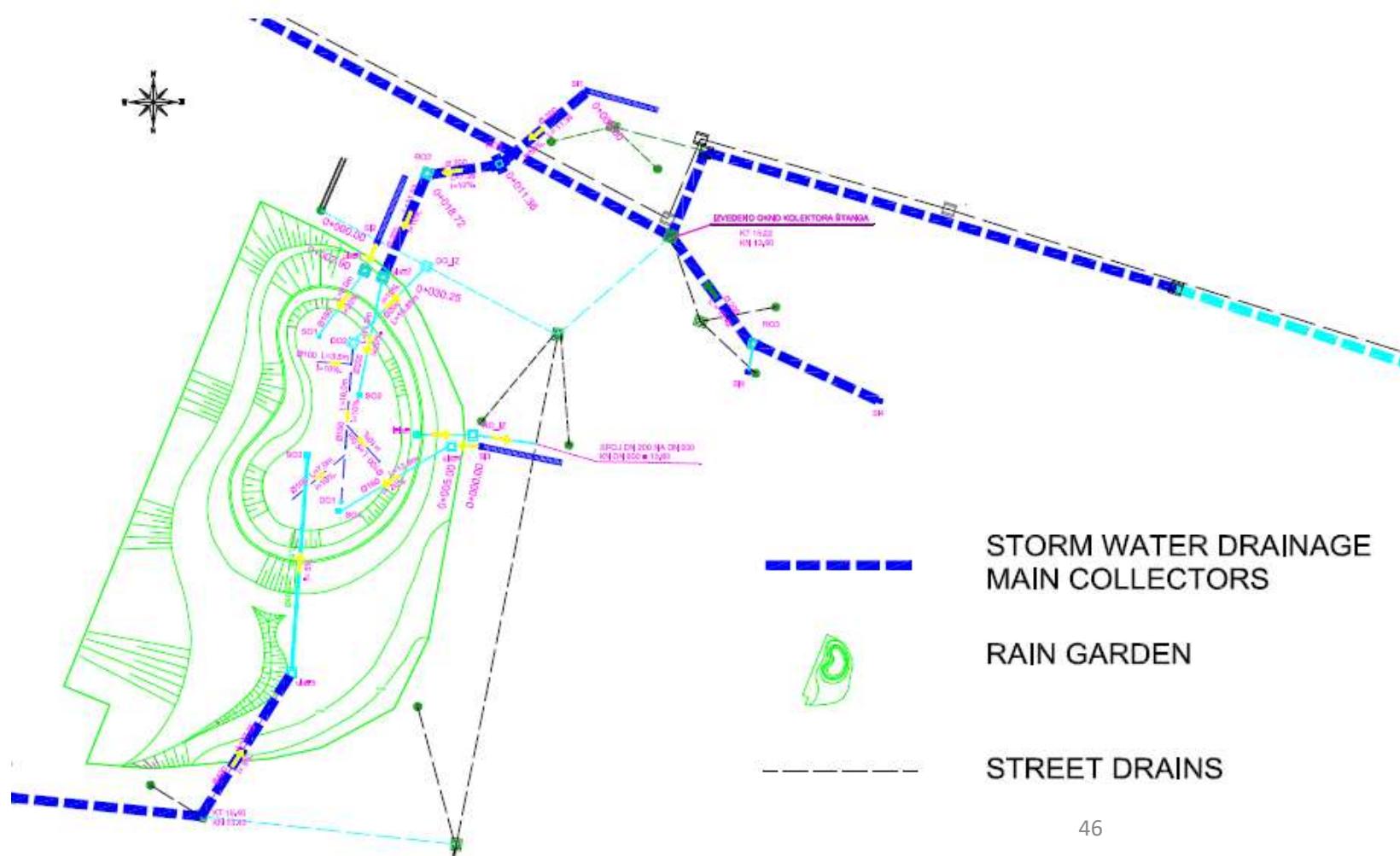
# Lošinjska ulica – Pula

Suhozidi– zaštita nižih dijelova grada od površinskih voda



# Štanga – Industrijska zona, Rovinj

## Retencioniranje vršnih dotoka – zaštita kolektora



## Štanga – Industrijska zona, Rovinj

izgrađeno



## Štanga – Industrijska zona, Rovinj

1 sat nakon pljuska



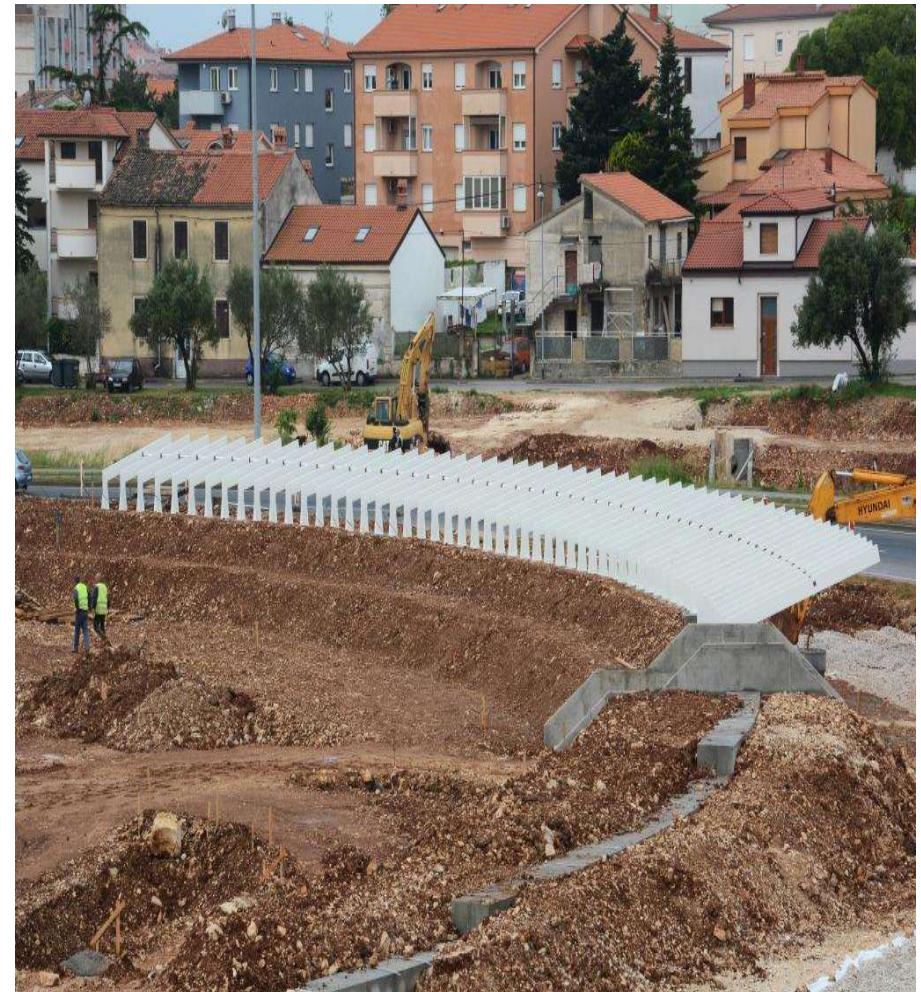
## Šijanski sliv, Pula

Rotor nakon izgradnje i prije rekonstrukcije 2014.g.



# Šijanski sliv, Pula

Rotor rekonstrukcija 2015.-2017.g.



















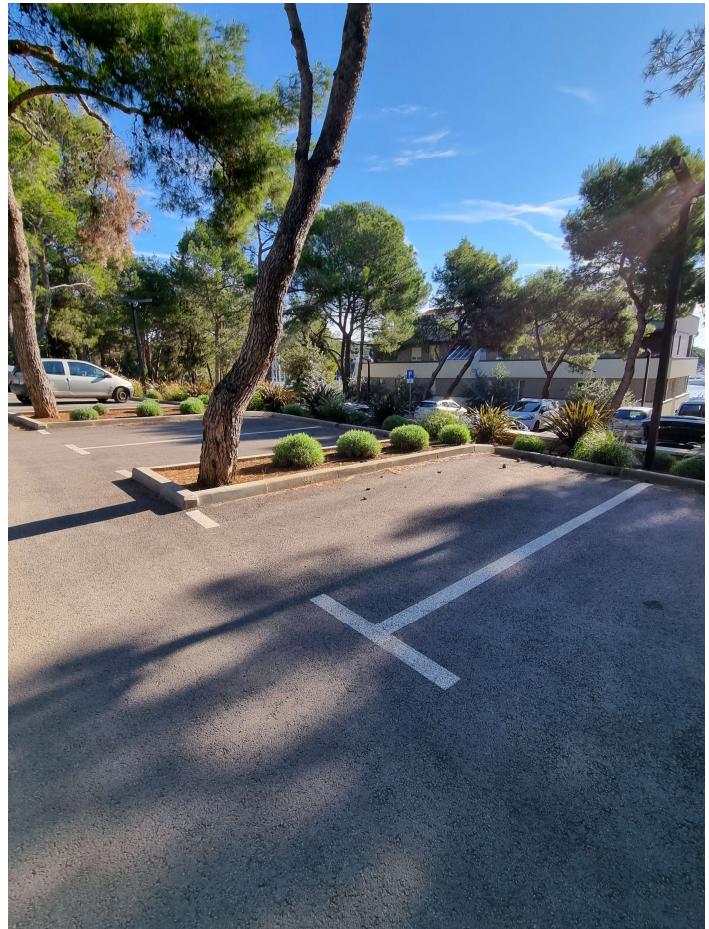




**Ribarska koliba** – 17.10.2021.- parking P1,Pula



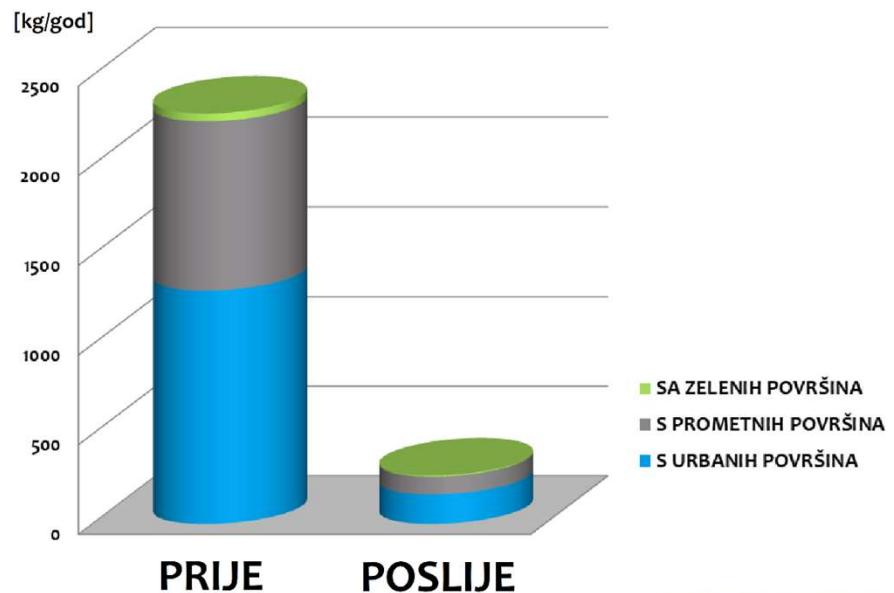




## UŠTEDE

<b>Facilities – road with storm water sewer and landscape design</b>	<b>Savings compared to classical project</b>
Riva Street in Pula – road, drainage, landscaping	550 000,00 EUR
City beltway I phase – drainage, landscaping	7.000.000,00 EUR
Stanga industrial zone in Town of Rovinj – drainage, landscaping	660 000,00 EUR
Monsena tourist village – drainage and landscaping	700 000,00 EUR
Nazor Street in Pula – road, drainage, landscaping	100 000,00 EUR
Municipality of Stupnik – footpath by the main road with drainage and landscaping	100 000,00 EUR

## Smanjenje tereta zagađenja Nazorova ulica



Smanjenje tereta zagađenja  
godišenje: 85%

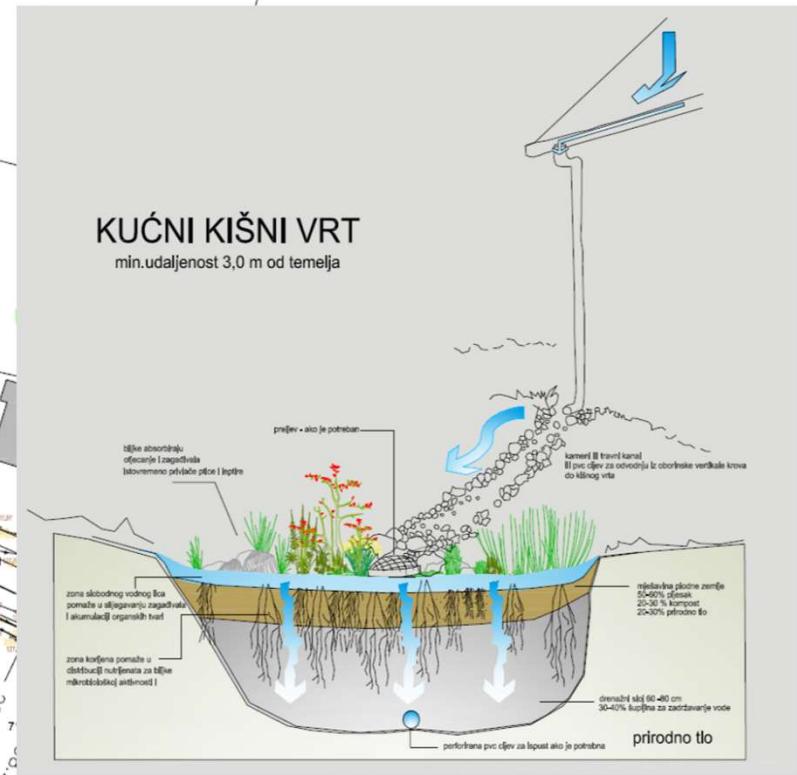


CO <sub>2</sub>	690 kg/god
PM10	2576 gr/god
O <sub>3</sub>	368 gr/god
NO <sub>2</sub>	207 gr/god
SO <sub>2</sub>	13 gr/god

Tilia cordata: novih 23  
komada



# OPĆINA STUPNIK – primjer za korisnike privatnih čestica



# PRIMJER PRORAČUNA

## KV1E1

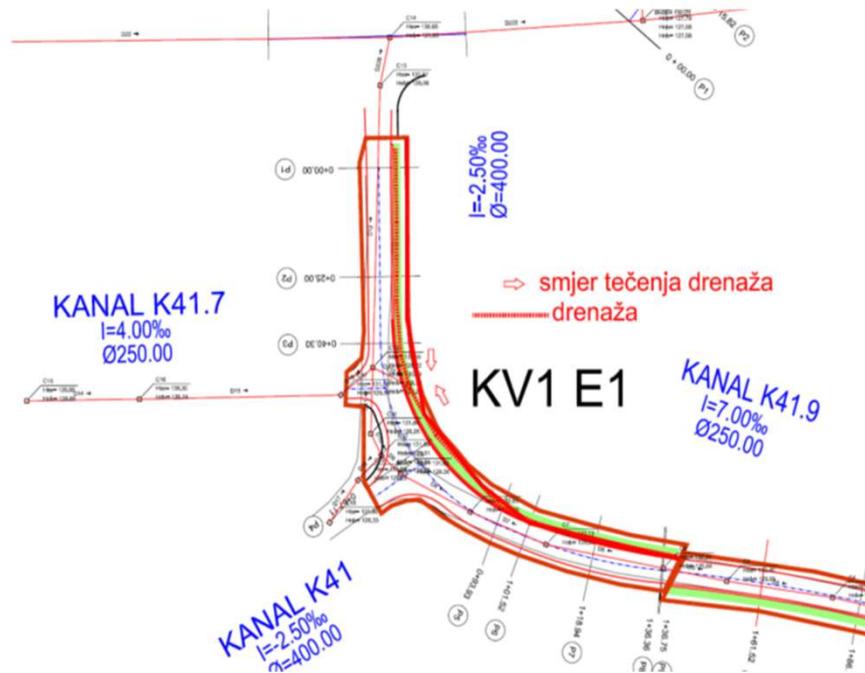
Najveći intezitet je za PP 5 godina 4 sata, ali zbog pročišćavanja vodu zadržavamo 24 sata.

Izmjerena infiltracija in situ iznosi:

$K=10E-7$

1. Proračun: Modificirana metoda Santa Barbara s drenažama, a bez vremena koncentracije jer direktno s prometnice ispuštam u kišni vrt.
2. Računati su inteziteti za svaku minutu s faktorima korekcije prema Rainman studiji, te smo dobili volumen i visinu vode u drenažnom sloju.

ULAZNE VELIČINE			
24SATA	64,27	mm	PP5 g.
A	1134	ha	Slivna površina
H	0,3	m	Visina slobodnog vodnog lica
C	0,98		Koeficijent otjecanja
KV	240	m <sup>2</sup>	Površina kišnog vrta
inf	0,0000001	m/s	Koeficijent vodopropusnosti
drenažni sloj	0,8	m	Visina drenažnog sloja
Vpora	40%	%	Volumen pora
Akvefektivno	96		



U proračun su uključena znanja iz:

- Hidrologije
- Hidromehanike
- Geomehanike
- Cestogradnje
- Melioracija

t	fin	isr	isr	Isrxfin	Isrxfin	Stopa priljeva	Volumen priljeva	Visina otjecanja	Stopa priljeva kišnog vrtu	Volumen priljeva kisnog vrta	Volumen priljeva-volumen priljeva kisnog vrta	Kumulativni volumen priljeva koji će se zadržati	Visina vode u drenažnom sloju	Visina vode u kišnom vrtu	t
(min)	-	mm/min	l/s/ha	mm/min	l/s/ha	l/s	m3	m	l/s	0	0	m3	m	m	(sati)
0	0	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772		0,000000000	0,024			0	0	0	0
1	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,035992846	0,000374925	0	0,016667
2	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,071985693	0,000749851	0	0,033333
3	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,107978539	0,001124776	0	0,05
4	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,143971385	0,001499702	0	0,066667
5	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,179964232	0,001874627	0	0,083333
6	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,215957078	0,002249553	0	0,1
7	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,251949924	0,002624478	0	0,116667
8	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,287942771	0,002999404	0	0,133333
9	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,323935617	0,003374329	0	0,15
10	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,359928463	0,003749255	0	0,166667
11	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,39592131	0,004124180	0	0,183333
12	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,431914156	0,004499106	0	0,2
13	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,467907002	0,004874031	0	0,216667
14	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,503899849	0,005248957	0	0,233333
15	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,539892695	0,005623882	0	0,25
16	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,575885541	0,005998808	0	0,266667
17	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,611878388	0,006373733	0	0,283333
18	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,647871234	0,006748659	0	0,3
19	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,683864084	0,007123584	0	0,316667
20	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,719856927	0,007498510	0	0,333333
21	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,755849773	0,007873435	0	0,35
22	0,44	0,044632	7,438806	0,019638	3,273075	0,623880772	0,037432846	0,000019246	0,024	0,00144	0,035992846	0,791842619	0,008248361	0	0,366667

**IZLAZNI REZULTATI**

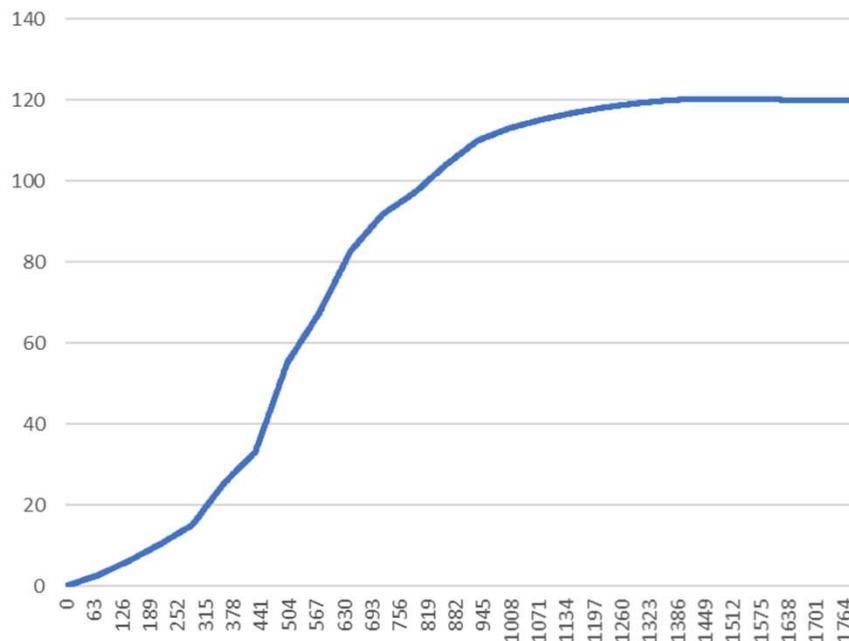
Max.visina vode u kišnom vrtu =	0,00	m	izračunato
Visina vode u drenažnom sloju nakon 30 sati =	0,00	m	izračunato
Visina vode u kišnom vrtu nakon 30 sati =	0,00	m	izračunato
Da li su dimenzije kišnog vrta odgovarajuće?	TRUE		

**OSTALE IZRAČUNATE VELIČINE**

Vršni intezitet=	7,44	l/s/ha	izračunato iz distribucije
Odnos sливне površine i kišnog vrta	0,123		izračunato -faktor dimenzije
Kapacitet drenažnog sloja=	76,80	m <sup>3</sup>	izračunato

max.visina vode u drenažnom sloju      0,405948  
Vmax=      120,30602      m<sup>3</sup>

Kumulativni volumen priljeva kišnom vrtu



IZLAZNI REZULTATI			
Max.visina vode u kišnom vrtu =	0,00	m	izračunato
Visina vode u drenažnom sloju nakon 30 sati =	0,00	m	izračunato
Visina vode u kišnom vrtu nakon 30 sati =	0,00	m	izračunato
Da li su dimenzije kišnog vrta odgovarajuće?	TRUE		
OSTALE IZRAČUNATE VELIČINE			
Vršni intezitet=	7,44	I/s/ha	izračunato iz distribucije
Odnos sливне površine i kišnog vrta	0,123		izračunato -faktor dimenzije
Kapacitet drenažnog sloja=	76,80	m3	izračunato
max.visina vode u drenažnom sloju	0,405948		
Vmax=	38,971003	m3	

To znači da nam ostaje još  $120-40 = 80$  m<sup>3</sup> u drenažnom sloju, a koji će se prazniti više od 24 sata.

Zatim je napravljen proračun drenaža:

1. max.Infiltracija za K1E1 i dizajnirani presjek te dizajnirano tlo – Darcy
2. Proračun kapaciteta drenaže – slotovi,otvori /m<sup>1</sup> i u odnosu na cijeli kišni vrt te visinu vode u kišnom vrtu

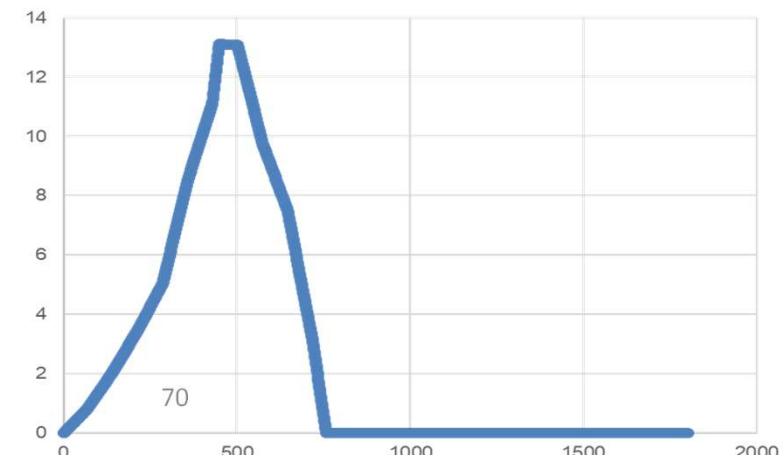
$$Q=CA\sqrt{2gh}$$

3. Proračun protoka drenažne cijevi za kišni vrt određene duljine

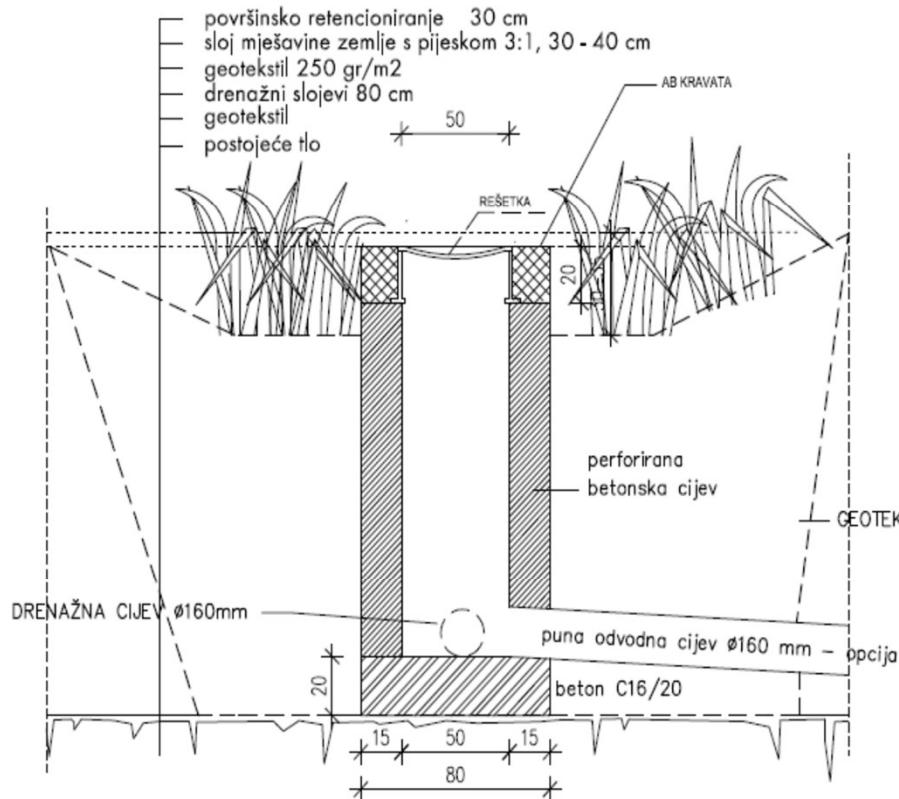
USA i EU – Manning

Australia – Colebrook - White

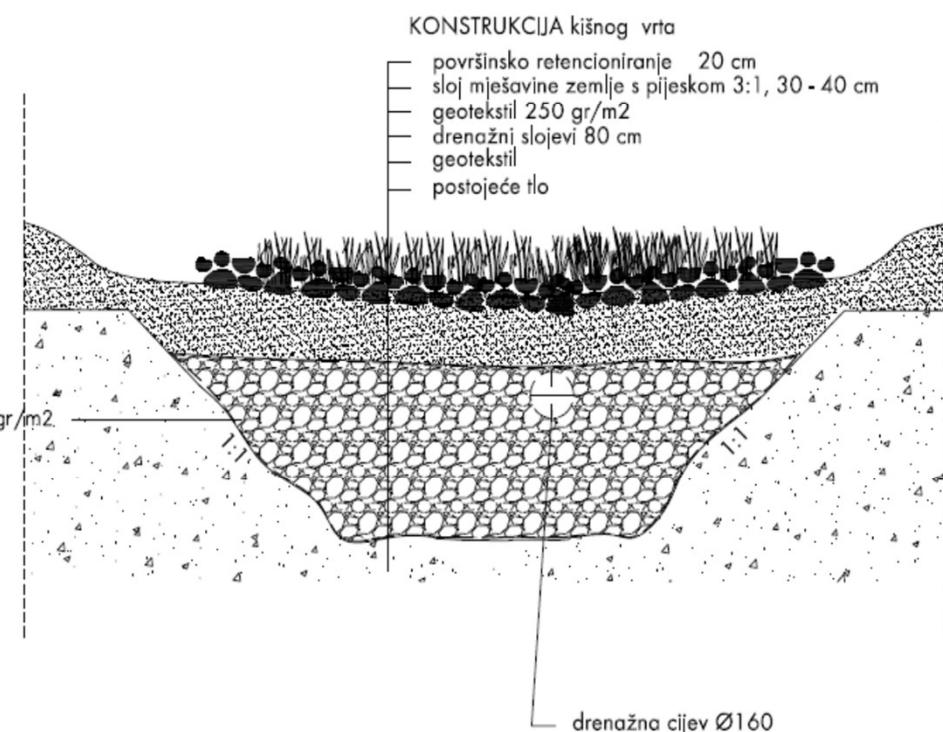
Kumulativni volumen s drenažom  
m<sup>3</sup>

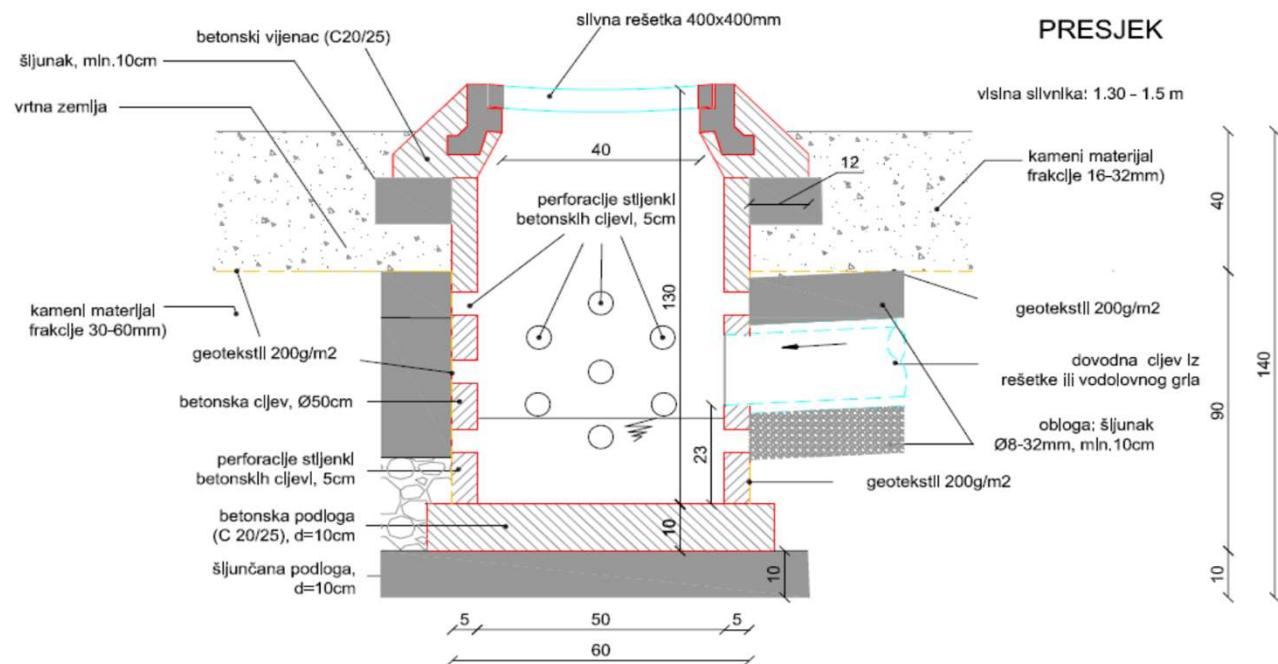


DETALJ SLIVNIKA U KIŠNOM VRTU



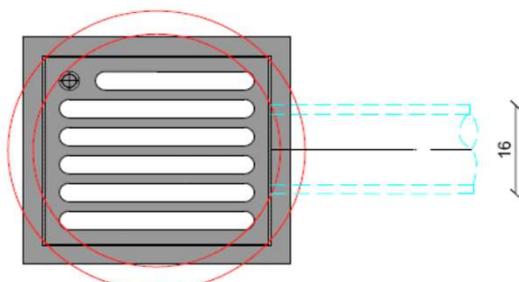
DETALJ KIŠNOG VRTA



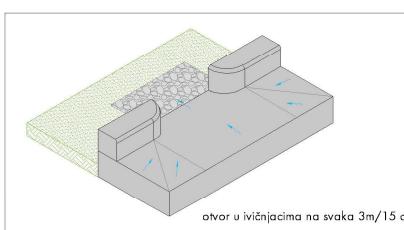
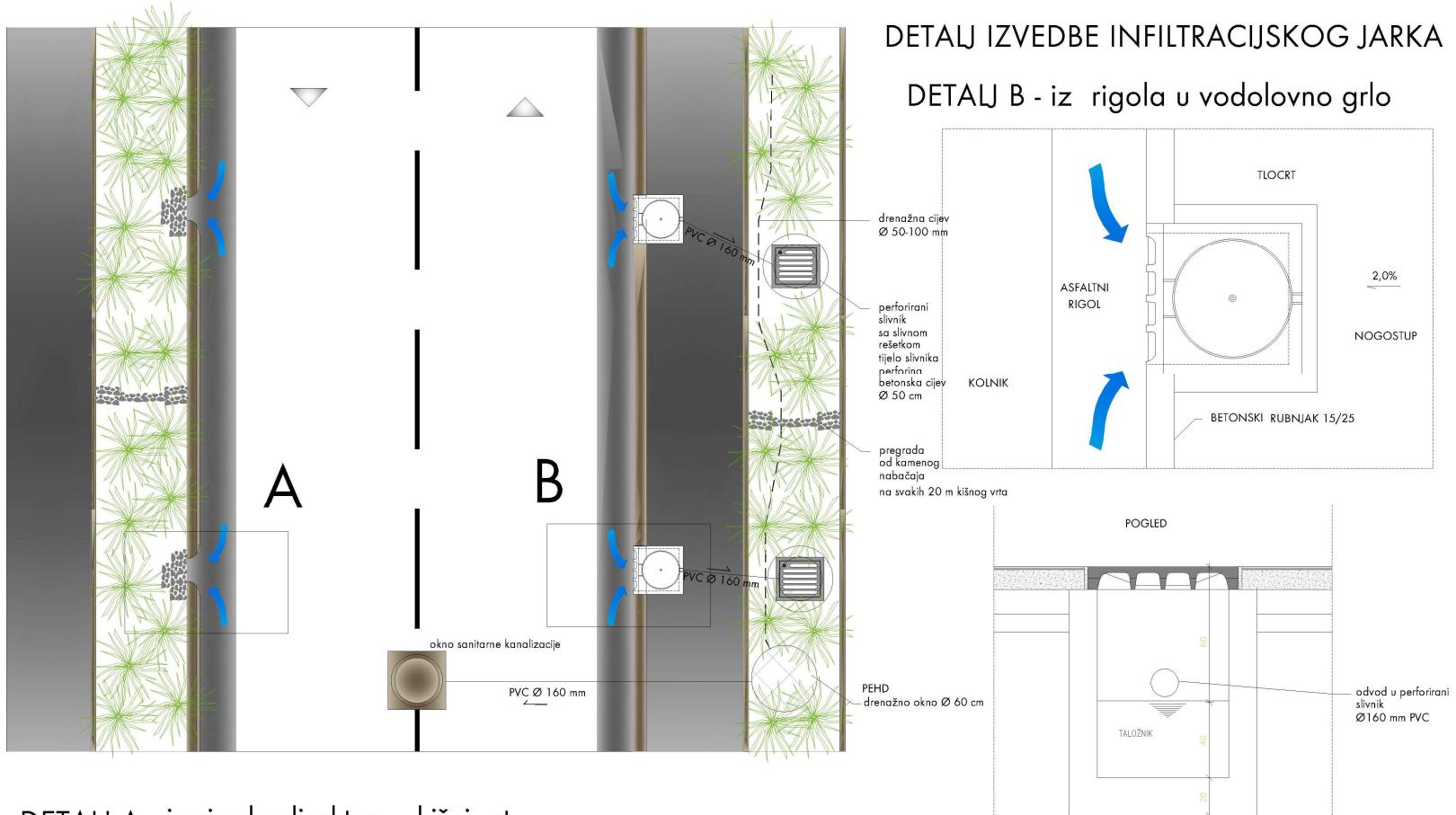


**TLOCRT**

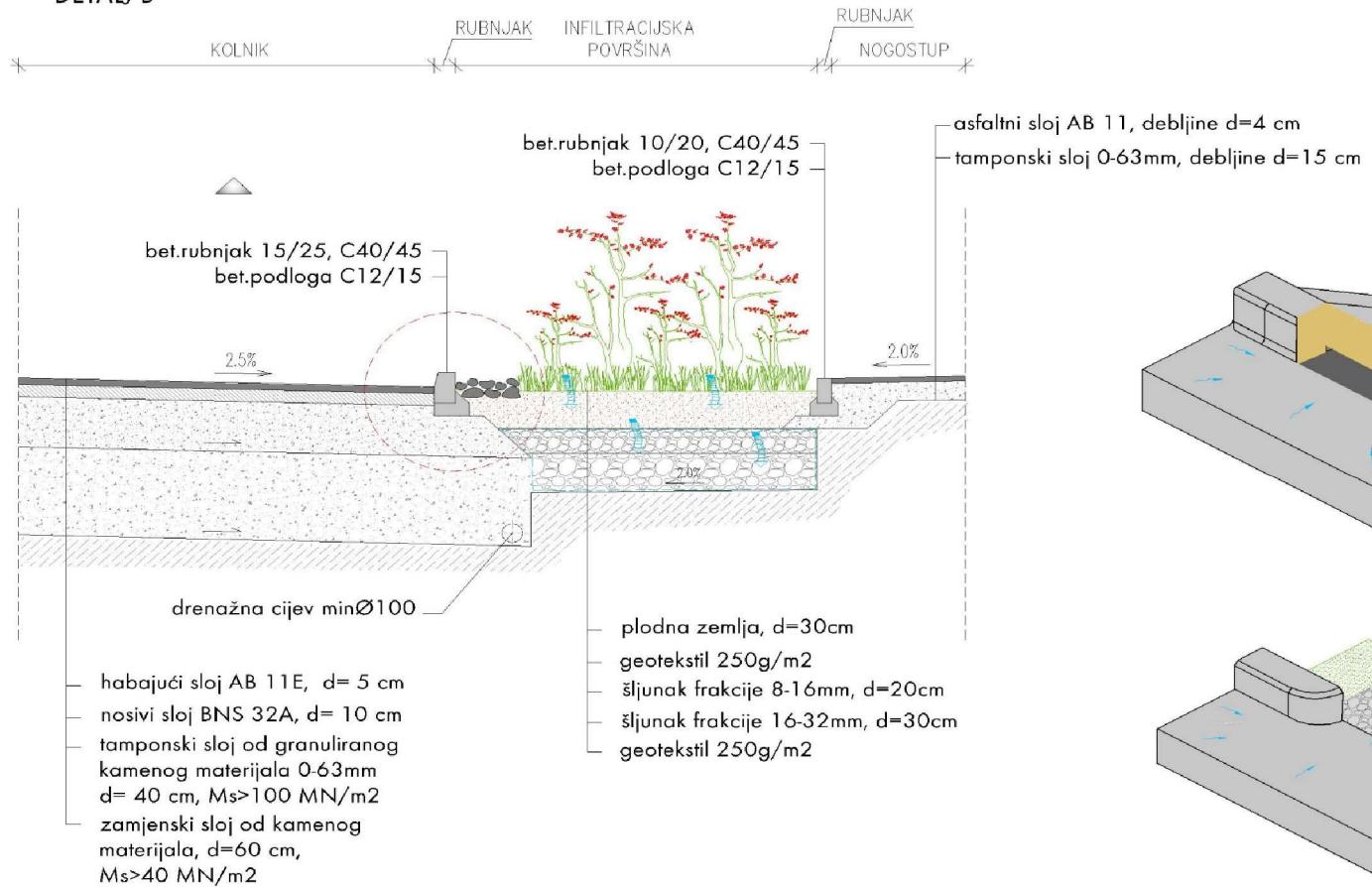
sivna rešetka: lijevano-željezna rešetka 400x400mm sa okvirom nosivost: 150kN



**DETALJ PERFORIRANOG SLIVNIKA**  
**M 1:10**

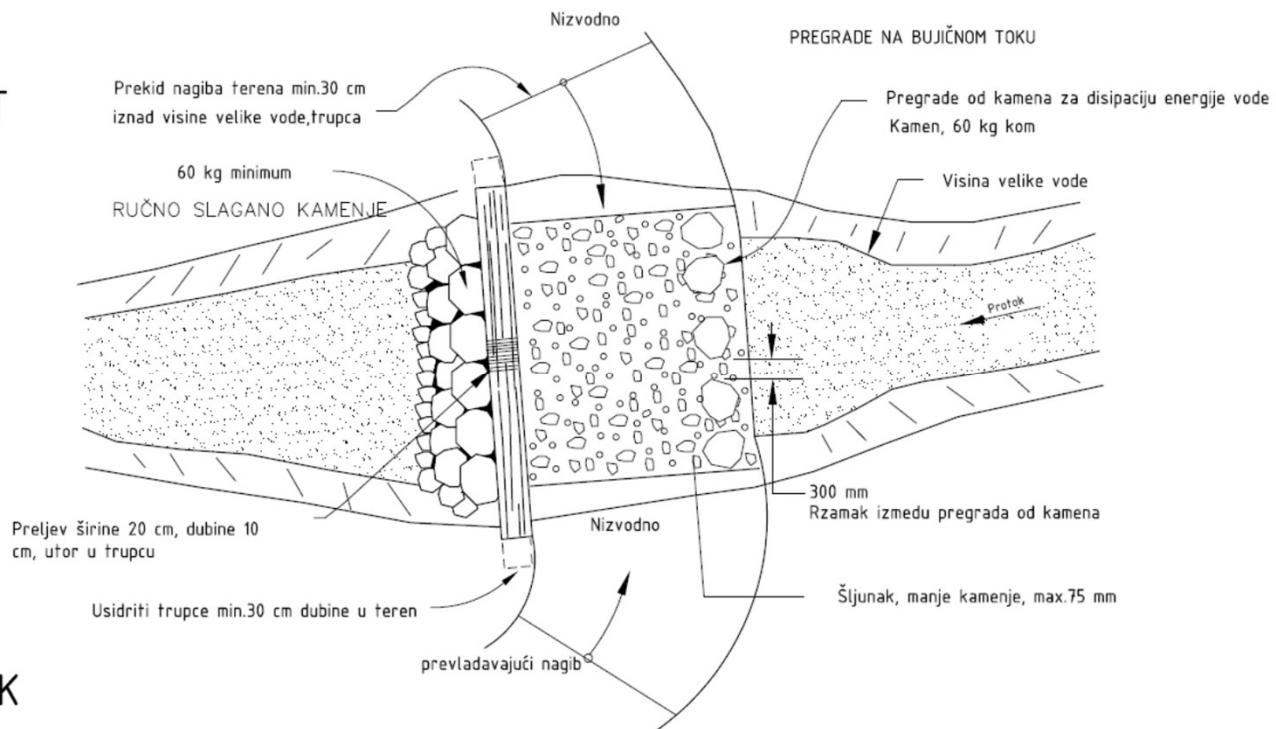


DETALJ B

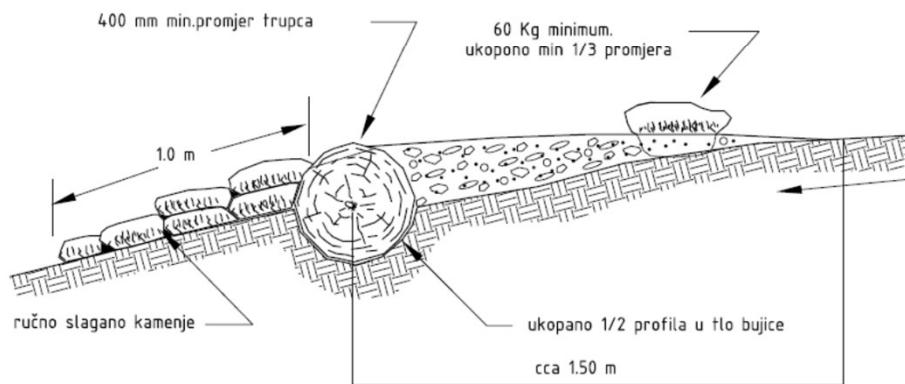


DETALJ C

## TLOCRT



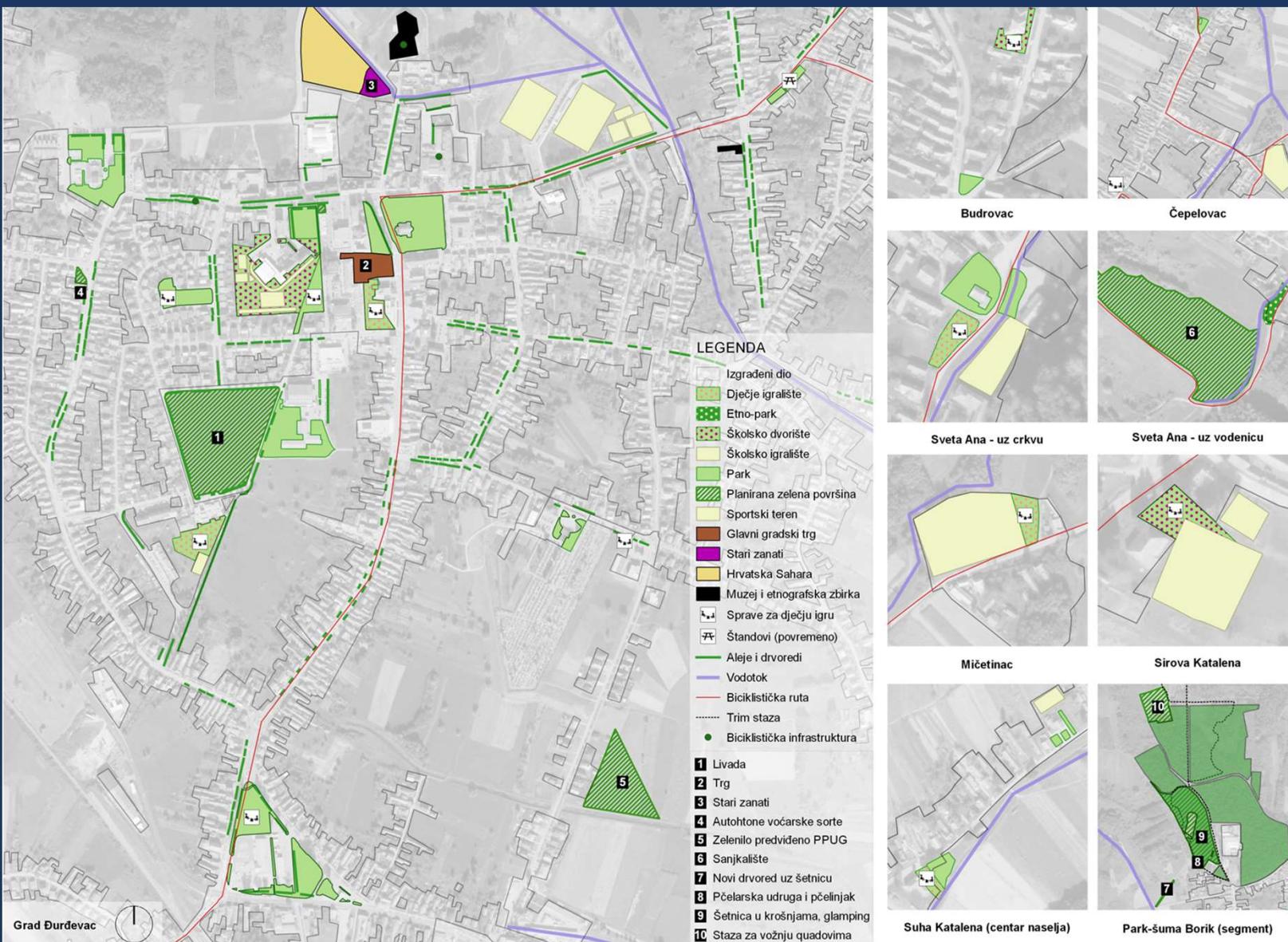
## PRESJEK



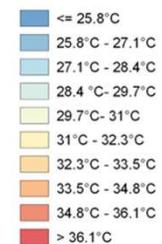
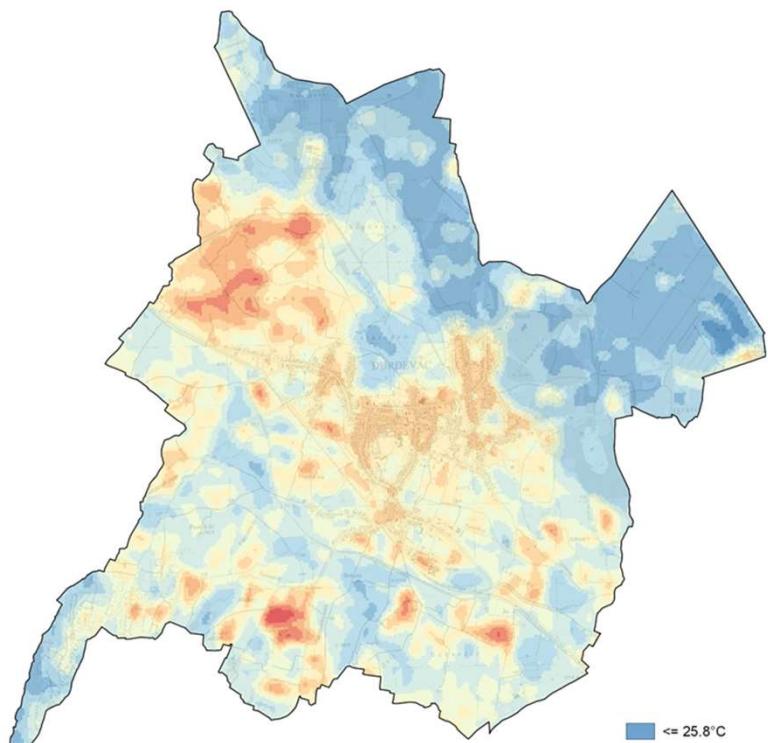
## ZELENA INFRASTRUKTURA I SZUO

05

PRILAGODBA KLIMATSKIM  
PROMJENAMA KROZ STRATEGIJE  
ZELENE URBANE OBNOVE – ZELENU  
INFRASTRUKTURU

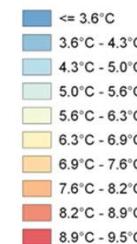
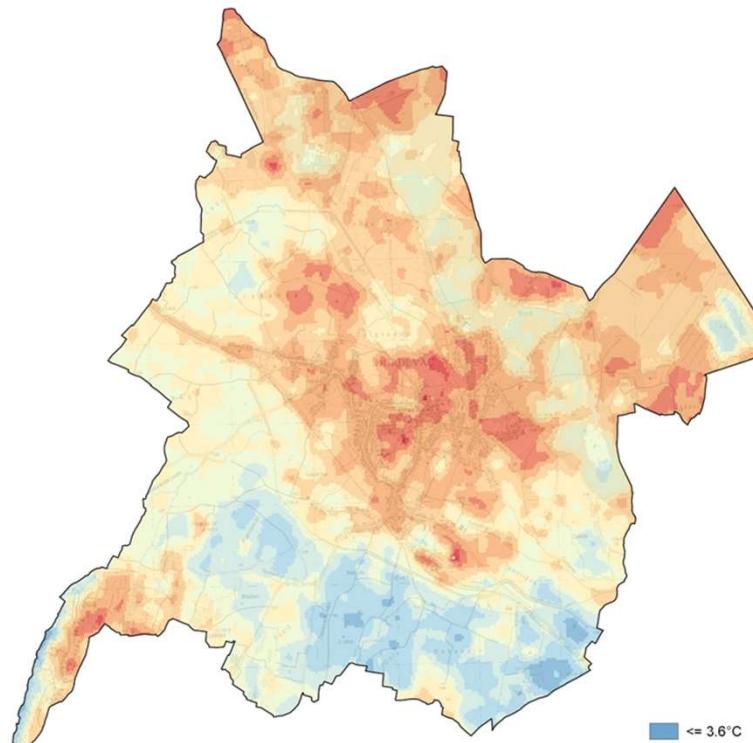


GRAD ĐURĐEVAC – POSTOJEĆA ZI



1:50.000

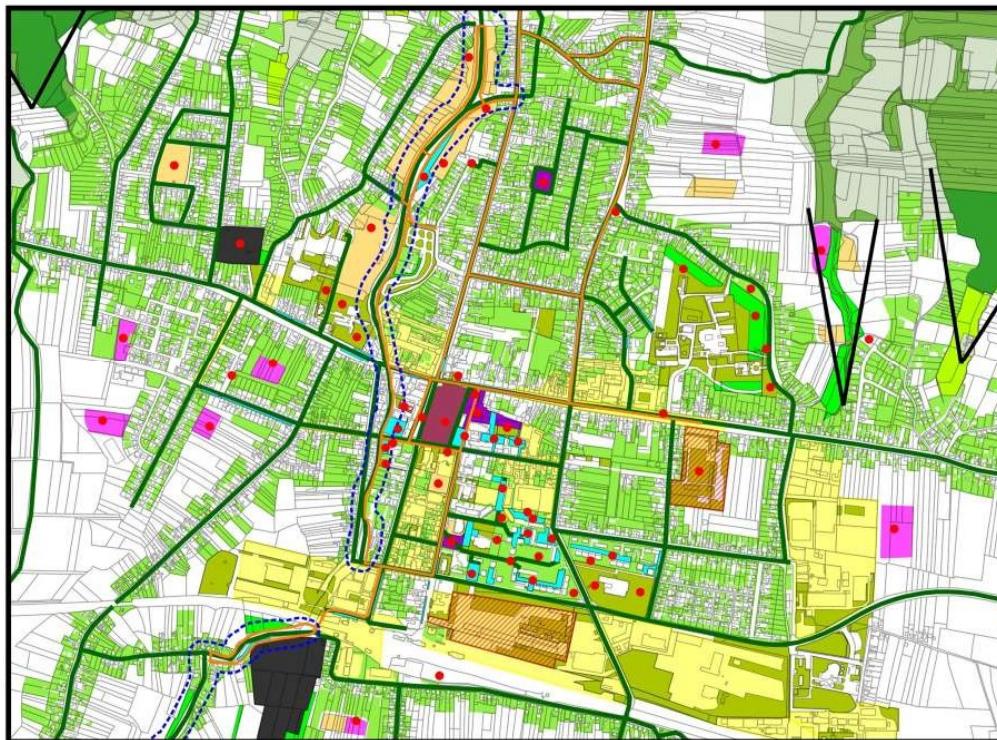
Landsat-8 snimka ustupljena od strane U.S. Geological Survey (USGS)  
Topografska karta 1:25000 (Izvor: DGU)  
Granica grada Đurđevca (Izvor: PPUG Đurđevca)



1:50.000

Landsat-8 snimka ustupljena od strane U.S. Geological Survey (USGS)  
Topografska karta 1:25000 (Izvor: DGU)  
Granica grada Đurđevca (Izvor: PPUG Đurđevca)

GRAD ĐURĐEVAC – TOPLINSKI OTOCI



Izvori podataka:

**NIPP**

Grad Nova Gradiška

Ostalo: Autorski prikaz.

Podaci kartirani prema Priručniku o primjeni zelene infrastrukture (2023.)

#### LEGENDA



Granica obuhvata PPUG/Gradska granica

**D** Granice katastarskih cestica

- 01 Park

- 03\_Povrsine za sport i rekreaciju

- 06\_Perivoj

- 11\_Krajobrazno uredeno groblje

- Suma isključivo gospodarske namjene - površine pod upravom Hrvatskih sumi

- Suma isključivo gospodarske namjene - ostalo

- D** Ostalo poljoprivredno tlo, sume i sumske zemljiste

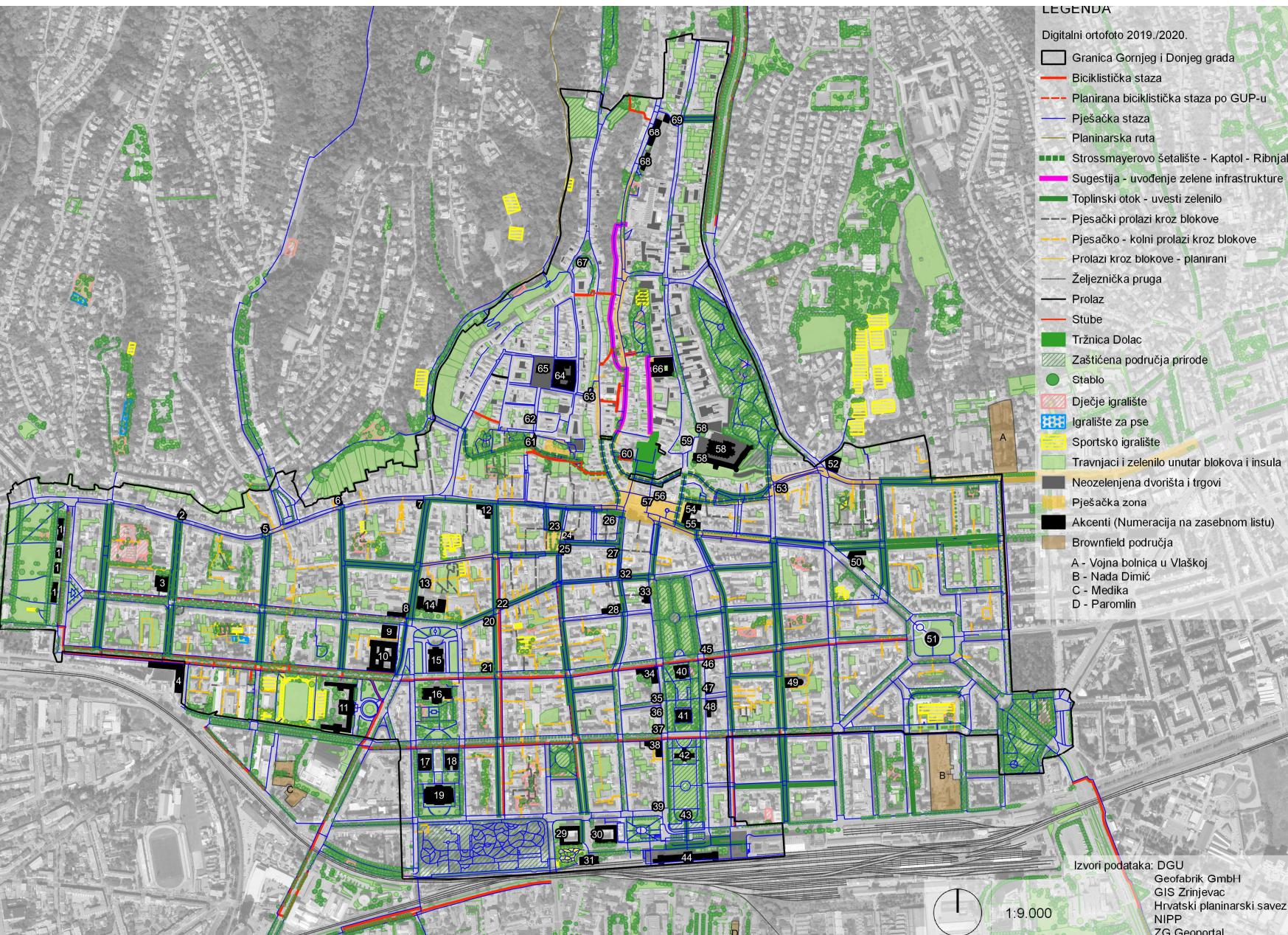
- Z\_uredene zelene površine

- Neizgrađeni krajobraz

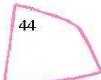
- Parkirališne površine - potencijali za uvođenje NBS sustava

- Veca područja pogodena topinskim otocima

GRAD NOVA GRADIŠKA – MREŽA ZI



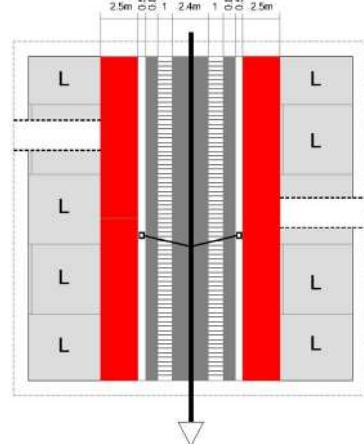
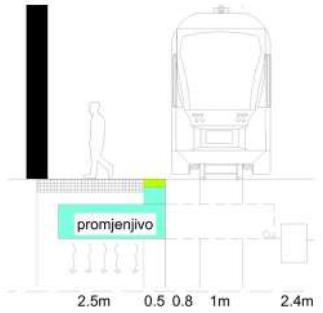
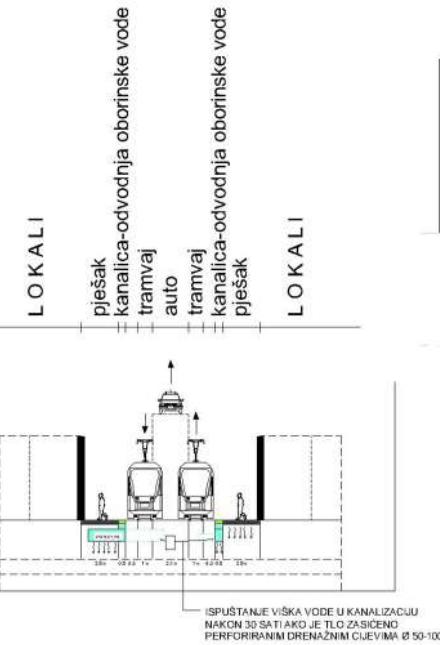
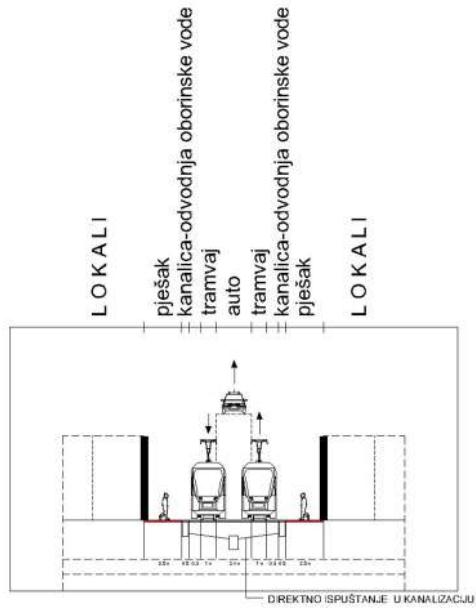
GRAD ZAGREB – POSTOJEĆA ZI

IZNAKA NA ARTI	BLOK	POVRŠINA BLOKA m <sup>2</sup>	POSTOTAK ZELENILA	SREDNJI KOEFICIJENT OTJECANJA CSR	PRELIMINARNA ANALIZA	C K
43	 43	5271	<b>11%</b>	postojeće stanje: <b>0.8</b>  nakon povećanja udjela zelenih površina: <b>0.7</b>	<p>1.  <math>V_{pot} = 527.10 \text{ m}^3</math>  <math>P_{zel} = 579.81 \text{ m}^2</math>  <math>Koef.infiltr. = 10^{-7}</math>  <math>V(zel.povr.) = 301.50 \text{ m}^3 (0.2 \text{ m slobodno vodno lice} + 0.8 \text{ m drenažni sloj})</math></p> <p>Potrebno još  <math>V(podz.) = 225.60 \text{ m}^3</math> (silva cell, drain cell ili stormtech itd.)</p> <p>2.  Povećanje udjela zelenih površina na 30%  <math>V_{pot} = 527.10 \text{ m}^3</math>  <math>P_{zel} = 1581.30 \text{ m}^2</math>  <math>V(zel.povr.) = 822.28 \text{ m}^3 (0.2 \text{ m slobodno vodno lice} + 0.8 \text{ m drenažni sloj})</math></p> <p>Nije potrebno dodatno retencionirati (silva cell, drain cell ili stormtech itd.)</p>	
44	 44	12495	-	postojeće stanje: <b>0.9</b>  nakon povećanja udjela zelenih površina: <b>0.7</b>	<p>1.  <math>V_{pot} = 1249.50 \text{ m}^3</math>  <math>P_{zel} = 0 \text{ m}^2</math>  <math>Koef.infiltr. = 10^{-7}</math>  <math>V(zel.povr.) = 0 \text{ m}^3 (0.2 \text{ m slobodno vodno lice} + 0.8 \text{ m drenažni sloj})</math></p> <p>Potrebno još  <math>V(podz.) = 1249.50 \text{ m}^3</math> (silva cell, drain cell ili stormtech itd.)</p> <p>2.  Povećanje udjela zelenih površina na 30%  <math>V_{pot} = 1249.50 \text{ m}^3</math>  <math>P_{zel} = 3748.50 \text{ m}^2</math>  <math>V(zel.povr.) = 1949.22 \text{ m}^3 (0.2 \text{ m slobodno vodno lice} + 0.8 \text{ m drenažni sloj})</math></p> <p>Nije potrebno dodatno retencionirati (silva cell, drain cell ili stormtech itd.)</p>	
45	 45	5865	-	postojeće stanje: <b>0.9</b>  nakon povećanja udjela zelenih površina: <b>0.7</b>	<p>1.  <math>V_{pot} = 586.50 \text{ m}^3</math>  <math>P_{zel} = 0 \text{ m}^2</math>  <math>Koef.infiltr. = 10^{-7}</math>  <math>V(zel.povr.) = 0 \text{ m}^3 (0.2 \text{ m slobodno vodno lice} + 0.8 \text{ m drenažni sloj})</math></p> <p>Potrebno još  <math>V(podz.) = 586.50 \text{ m}^3</math> (silva cell, drain cell ili stormtech itd.)</p> <p>2.  Povećanje udjela zelenih površina na 30%  <math>V_{pot} = 586.50 \text{ m}^3</math>  <math>P_{zel} = 1759.50 \text{ m}^2</math>  <math>V(zel.povr.) = 914.94 \text{ m}^3 (0.2 \text{ m slobodno vodno lice} + 0.8 \text{ m drenažni sloj})</math></p> <p>Nije potrebno dodatno retencionirati (silva cell, drain cell ili stormtech itd.)</p>	

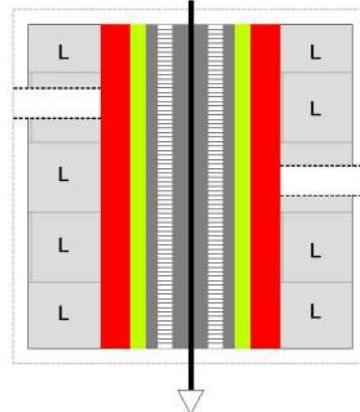
GRAD ZAGREB – PRELIMINARNA ANALIZA  
BLOKOVA – MOGUĆNOSTI  
RETENCIONIRANJA

## TIPOLOGIJA Ulica

Primjer: ILICA



- pješak
- motorna vozila
- odvodnja oborinske vode
- tramvaj
- lokali u prizemlju
- prolaz kroz blok
- os ceste
- objekti



- odvodnja+ zelenilo
- pješak
- motorna vozila
- tramvaj
- lokali u prizemlju
- prolaz kroz blok
- os ceste
- objekti

## Santa Barbara metoda (SUBH), PP 100 g., 24 sata, Postaja Grič, BLOK 19



### Preliminarna analiza

1.

$$V_{pot} = 3224 \text{ m}^3$$

$$P_{zel} = 5160 \text{ m}^2$$

$$\text{Koef.infiltr.} = 10^{-7}$$

$$V(\text{zel.povr.}) = 2683 \text{ m}^3 (0,2 \text{ m slobodno vodno lice} + 0,8 \text{ m drenažni sloj})$$

Potrebno još

$$V(\text{podz.}) = 541 \text{ m}^3 (\text{silva cell, drain cell ili stormtech itd.})$$

2.

Povećanje udjela zelenih površina na 30%

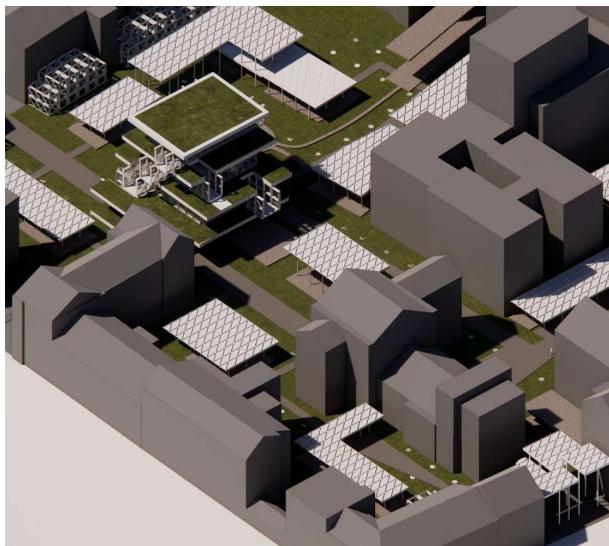
$$V_{pot} = 3224 \text{ m}^3$$

$$P_{zel} = 9672 \text{ m}^2$$

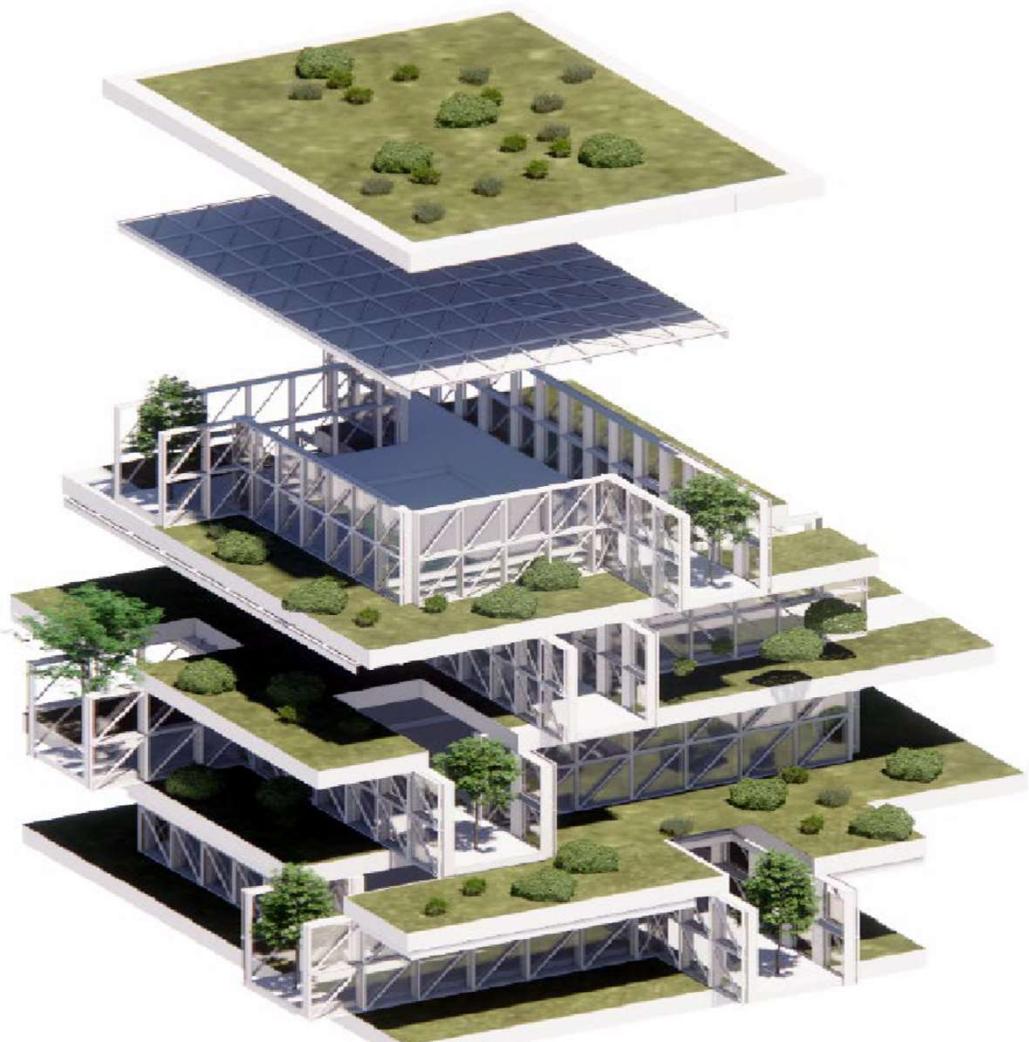
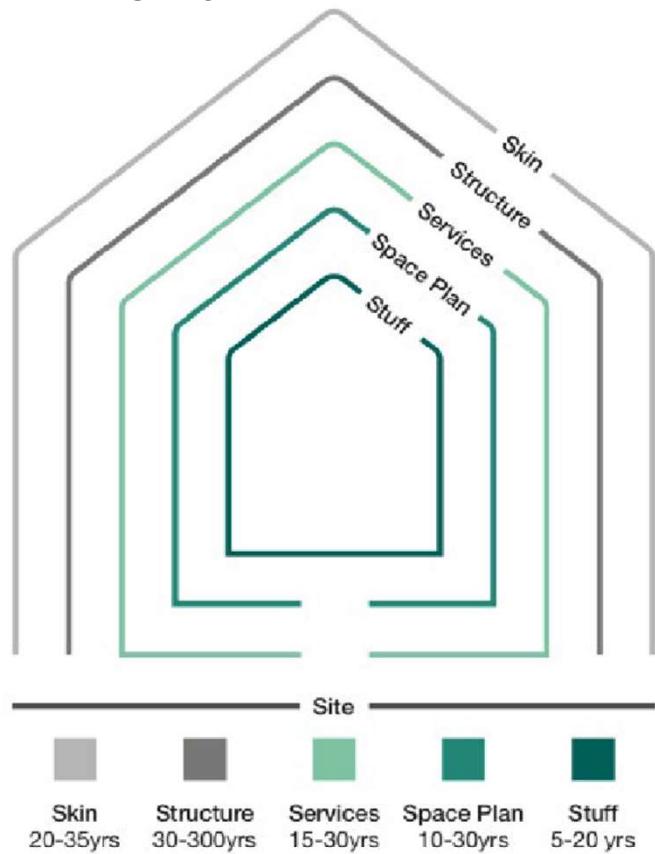
$$V(\text{zel.povr.}) = 5029 \text{ m}^3 (0,2 \text{ m slobodno vodno lice} + 0,8 \text{ m drenažni sloj})$$

Nije potrebno dodatno podzemno retencionirati (silva cell, drain cell ili stormtech itd.)

RAZRADA PROTOTIPA URBANIH STRATEGIJA CIRKULARNE EKOMONIJE - PRIMJER  
BLOK 19.



## RAZRADA PROTOTIPA URBANIH STRATEGIJA CIRKULARNE EKOMONIJE - PRIMJER BLOK 19.



**Site** is the fixed location of the building

**Structure** is the building's skeleton including the foundation and load-bearing elements

**Skin** is the façade and exterior

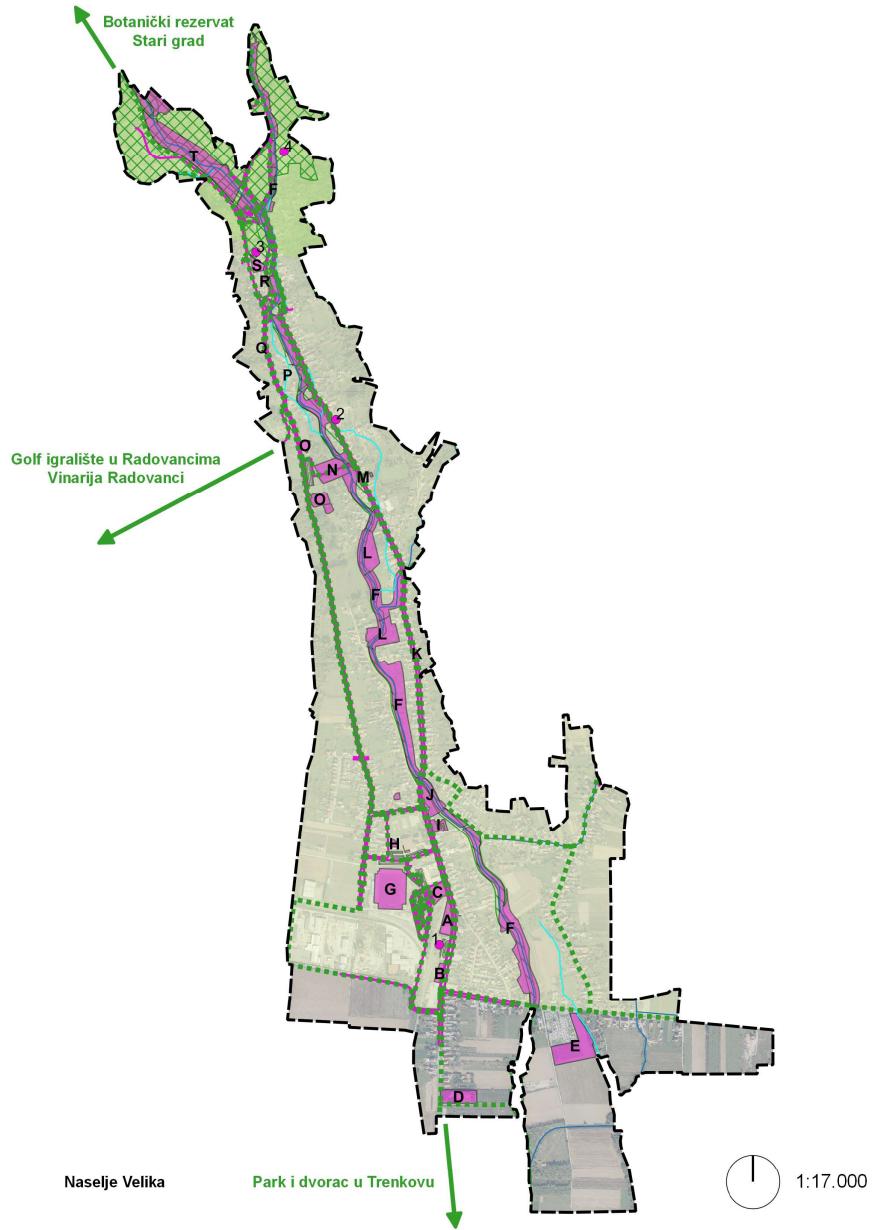
**Services** are the pipes, wires, energy and heating systems

**Space Plan** is the solid internal fit-out including walls and floors

**Stuff** is the rest of the interior fit-out including the furniture, lighting, and ICT



- GRANICA OBUVVATA
- \*RAČEVINE
- PARK
- TRG
- ZASTITNO ZELENILO I ODVODNJA
- ZELENILO NA \*RAČEVINS.OJ ýESTICI
- POSTOJECE ZELENILO
- PLANIRANI DRVOREDI
- BICIKLISTI
- PJESACI
- SUOS.A STAZA
- EKOREMEDIJACIJE
- GRAD ROVINJ – PROGRAMSKO RJEŠENJE ZA IZRADU UPU LASTE



## LEGENDA

□ Građevinsko područje naselja (Izvor: PPUO Velika)  
Digitalni ortofoto (Ustupljeno od strane Općine Velika)

### Sustav zelene infrastrukture

- Geopark Papuk
- Park prirode Papuk
- Područje značajno za očuvanje ptica (POP)
- Područje značajno za očuvanje vrsta i stanišnih tipova (POVS)
- Vodotoci
- Mreža zelene infrastrukture
- Parking
- Kični vrtovi
- Lokacije planiranih zahvata

- A - Urednjenje Trga hrvatskih branitelja
- B - Urednjenje tržnice
- C - Izgradnja hotela
- D - Ulaganja u poduzetničku zonu Velika
- E - Proširenje i uređenje mjesnog groblja
- F - Širenje korita i uređenje zelenog pojasa uz potok Veličanka
- G - Dodatno ulaganje na ŠRC Velika
- H - Dodatno ulaganje na objektu vrtića
- I - Energetska obnova zgrade općine
- J - Obnova javnih zelenih površina uz objekte javno-društvene namjene
- K - Urednjenje pješačko - biciklističke staze
- L - Urednjenje urbanih vrtova
- M - Izgradnja i opremanje dječjeg igrališta
- N - Izgradnja i opremanje ekosistema stajačica
- O - Urednjenje ekosistema stajačica
- P - Vrednovanje i uređenje postojećih kanala
- Q - Asfaltiranje i uređenje Ulice Baruna Trenka
- R - Izgradnja TIC-a
- S - Urednjenje Trga sv. Augustina
- T - Urednjenje glamping zone

— Uspostavljanje pješačke i biciklističke staze

— Vrednovanje i uređenje postojećih kanala

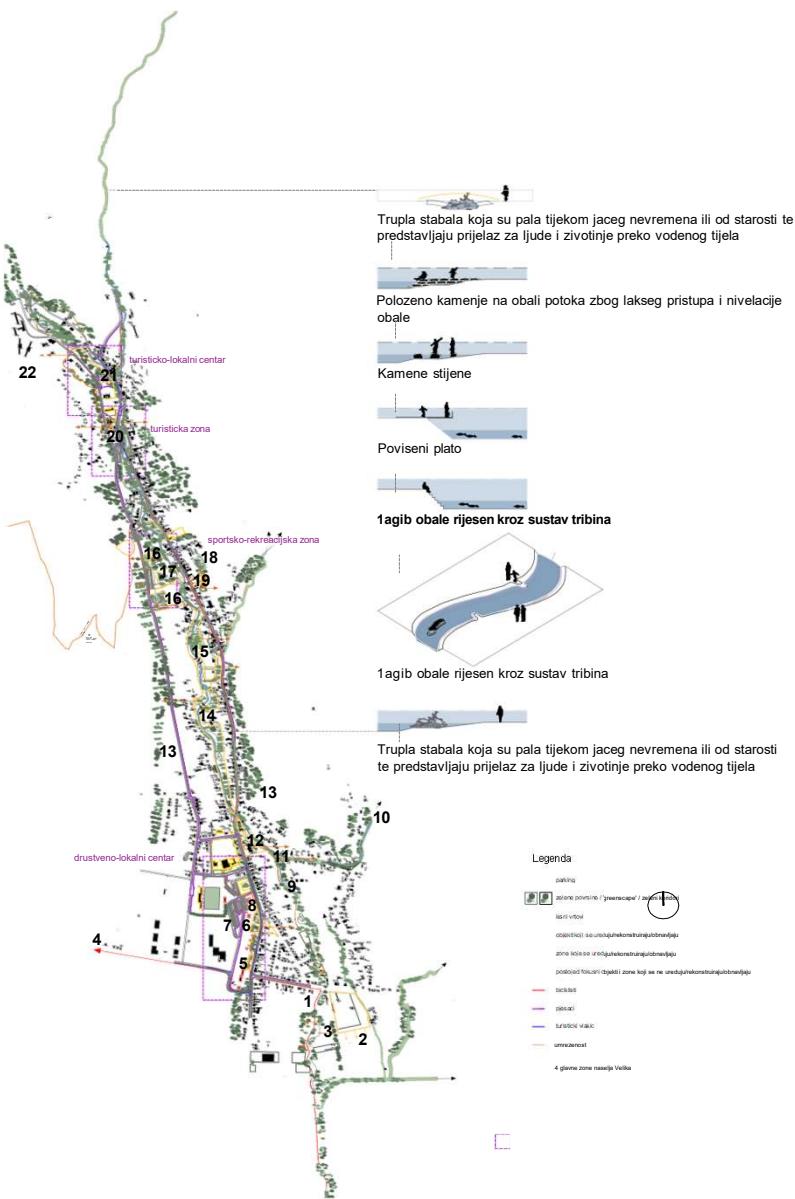
### Točkaste atrakcije

- 1 - Željeznička stanica
- 2 - Kuća Panonskog mora
- 3 - Crkva sv. Augustina
- 4 - Bazeni na geotermalnom izvoru

### Izvori podataka:

- Bioportal
- ENVI atlas okoliša
- Geofabrik GmbH
- Park prirode Papuk
- Prostorni plan uređenja Općine Velika

**NASELJE VELIKA – MREŽA ZELENE INFRASTRUKTURE**



## Master plan naselja Velika

Predviđeni projekti od strane 2pcine Velika za područje naselja Velika:

- rekonstrukcija postojeće stambene i gospodarske građevine Slavonska kuca (k.c.br. 665 k.o. Velika)
  - uređenje starog igralista u Velikoj (kod stajacica)
  - izgradnja ZIP-line-a
  - uređenje trga sv. Augustin u Velikoj
  - uređenje mjesnih groblja (groblje sv. Oarka u Velikoj)
  - izgradnja poučne staze Geo-road
  - uređenje stare zgrade 2pcine
  - uspostavljanje poduzetnickice zone Velika
- 1 uspostava biciklistička staza u smjeru Trenkovo  
 2 planirano uređenje i prosirenje mjesnog groblja  
 3 primjer horizontalnog povezivanja u prostoru na temelju valorizacije vodenog tijela i zelenog pojasa uz potok Velicanu  
 4 nastavak biciklističke staze u smjeru naselja Radovanci  
 5 prijedlog uređenja trznice  
 6 prijedlog uređenja glavnog trga  
 7 prijedlog nove parking zone  
 8 implementacija projekta novog hotela u naselju  
 9 koncept revitalizacije potoka Velicanke i povezivanje urbanog dijela Velike s obalom Velicanke  
 10 valorizacija i vrednovanje zelenog pojasa uz vodeno tijelo te ocuvanje krajobraznog ruba s pripadajućim krajobraznim znacajkama potoka  
 Velicanke i ostalih vodenih tijela na području sirenog konteksta naselja  
 11 racvanje vodotoka u funkciji crvorista; boravinska struktura tribina za doticaj korisnika s obalom Velicanke  
 12 prijedlog aktivacije zelenih površina u zoni objekta drusveno-javne namjene  
 13 vrednovanje i valorizacija zastitnog zelenog pojasa na rubu obuhvata naselja  
 14 sirenje potoka Velicanka i ublažavanje nagiba obale potoka za mogući prijelaz preko vodenih površina (primjer horizontalnog povezivanja elemenata i aktivnosti u naselju)  
 15 prijedlog urbana agrikulture - urbani vrtovi kao primjer integracije poljoprivredne aktivnosti u svakodnevni urbani stil života  
 16 valorizacija i uređenje postojećih povremenih stajacija (integracija plave i zelene infrastrukture u plan razvoja i zastite prostora naselja te upravljanja prostorom)  
 17 obnova dječjeg igralista i izvajanje školske nastave i ostalih školskih aktivnosti na otvorenom  
 18 zastitno zelenilo u funkciji retencije (upravljanje oborinskim vodama) te kao površina za boravak i rekreaciju na otvorenom  
 19 projekt: Slavonska kuca  
 20 uređenje trga sv. Augustina  
 21 nova parking zona  
 22 valorizacija i uređenje postojećih kanala za upravljanje oborinskom vodom



NASELJE VELIKA– ZI, UREĐENJE NASELJA,  
UVOĐENJE NBS SUSTAVA I REVITALIZACIJA POTOKA  
VELIČANKA

ZAKLJUČAK

06

Samo graditeljstvo više se ne može sagledavati kao jedan sektor već je potrebno od izrade Strategija i prostornih planova integralno sagledavati urbane ciljeve i to kroz infrastrukturu, društvenu potrošnju, industrije i tvrtke, te urbano planiranje, a u cilju prilagodbe klimatskim promjenama te prijelaza na kružno gospodarstvo.

HVALA NA PAŽNJI!